

žarek dobrote

4/XVII
april
2019

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Pomagajmo preživeti in živeti

ETIČNA NAČELA

4 ••• Upravljanje in odgovornost

KARITAS V DRUŽINI

5 ••• Prinašati ljudem mir in lepe, pristne medčloveške odnose

MLADA KARITAS

5 ••• Dobrodelna akcija karitativne birmanske skupine
NA OBISKU

6 ••• Kratkotrajna krizna namestitvev,
bivanje v integracijski hiši

7 ••• Tako mikavno jabolko!

8 ••• Ljubezen do sovražnikov je sprožila kulturo
usmiljenja

9 ••• Lobiranje in zagovorništvo

10 ••• Za odgovoren odnos do alkohola

11 ••• Prostovoljci iz ranljivih skupin

KOPER

12 ••• Razstave z dodano vrednostjo

13 ••• Ko se srečajo ljudje, ki vidijo s srcem ..

LJUBLJANA

14 ••• V rokah smo držali prebivalce morja!

15 ••• 15 let Župnijske karitas Šmartno ob Savi

16 ••• Lažje delo z ljudmi v stiski dosežeš le
z zavzetim delom na sebi

17 ••• Odvisnost od alkohola in družina

MARIBOR

17 ••• Obletnica blagoslovitve Doma sv. Lenart

18 ••• Imeli smo obiskovalce

18 ••• Utrinki iz VDC Čebela in Murenčki

21 ••• »Bartimejeva izba«

MURSKA SOBOTA

20 ••• Mlad pogled nikoli ne ugasne, če ga vodiš,
Jezus, ti!

POROČILA MREŽE KARITAS

21 ••• Celje

22 ••• Ljubljana

23 ••• Maribor

25 ••• Novo mesto

26 ••• Zmanjševanje migracij možno le
s sodelovanjem na globalni ravni

27 ••• Kaj je dom v Murski Soboti?

NAPOVEDNIK

SLOVENSKA KARITAS

13. 4. Pripravljalno srečanje za Počitnice Biserov, Ljubljana

ŠKOFIJSKA KARITAS CELJE

2. 4. Tečaj oskrbe bolnika na domu (prva pomoč),
Vrbje, ob 18h

2. 4. Kateheza, Laško, ob 19.30

3. 4. Vodenje ŽK in varstvo osebnih podatkov,
Celje, Sv. Duh, ob 9h

3. 4. Vodenje ŽK in varstvo osebnih podatkov, Vrbje, ob 18h

4. 4. Usposabljanje za nove prostovoljce ŽK,
Vrbje, ob 17.30

9. 4. Tečaj oskrbe bolnika na domu (duhovno spremljanje
bolnih in umirajočih), Vrbje, ob 18h

10. 4. Duhovna obnova za sodelavce dobrodelnih skupin
in izredne delivce obhajila, Vrbje, ob 9h

23. 4. Tečaj oskrbe bolnika na domu (kakovostno
preživljanje časa ljudi z demenco), Vrbje, ob 18h

25. 4. Kateheza, Vrbje, ob 18.30

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

3. 4. Srečanje DK Ilirska Bistrica, križev pot

6. 4. Postna duhovna obnova Karitas, Vipavski Križ

8. 4. Obisk v Domu, Olmo

9. 4. Srečanje DK Idrija Cerkno in Tolminske OK

9. 4. Umetniki za Karitas v Bruslju

13. 4. PNC, cvetna delavnica, Vrhpolje

13. 4. Obisk v Domu, Sežana

14. 4. Obisk v Domu, Lucija

15. 4. Obisk v Domovih: na Markovcu, v Vipavi,
Ajdovščini in na Krasu

16. 4. Obisk in sveta maša v bolnišnici Valdoltra

22. 4. Sveta maša v Domu Ilirska Bistrica

22. 4. Dobrodelni srečelov, Koštabona

23. 4. Srečanje Goriške OK

24. 4. Sveta maša in obisk, Gažon

27. 4. Duhovna obnova Karitas, Ilirska Bistrica

29. 4. PNC, počitniški program

ŠKOFIJSKA KARITAS LJUBLJANA

4. 4. Izobraževalni večer za prostovoljce ŽK,
predavanje mag. Milene Svetlin z naslovom
Žalovanje kot priložnost,
dvorana Družine, Krekov trg 1, ob 17h

11. 4. Izobraževalni večer za prostovoljce ŽK,
predavanje mag. Nataše Ropret z naslovom
Kako poskrbeti zase, ko pomagam drugim, ob 19.30

16. 4. Duhovna obnova za sodelavce ŠK Ljubljana

27. 4. Romanje za sodelavce ŽK v Turnišče

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN Mojca Kepić •

tema meseca

POMAGAJMO PREŽIVETI IN ŽIVETI

Peter Tomažič

Mnogi v Sloveniji nimajo možnosti, da se sami preživijo. Pomagajmo jim!

V mesecu aprilu na Slovenski karitas pričenjamo z akcijo Pomagajmo preživeti in živeti. Akcija letos poteka 10. leto. V času njenih začetkov je Slovenija v polnosti zajela gospodarska kriza in številni so ostali brez dela. Tako se je dogajalo tudi v prihodnjih letih. Stanje se je danes za mnoge, predvsem mlajše, navidezno izboljšalo toliko, da so dobili zaposlitev za določen čas za minimalno plačo. V slabih pogojih dela, običajno v turnusih in praviloma še v podnajemniškem stanovanju težko kaj privarčujejo ali pridobijo nove veščine in znanja, ki bi povečale njihovo zaposljivost. Mnogi kljub plači še vedno prihajajo po pomoč. Številni pa so v teh letih postali trajno nezaposljivi zaradi starosti, zdravstvenih težav, slabega duševnega zdravja in okoliščin, zaradi katerih so se njihove stiske še poglobile. Zato v tej akciji vedno znova opozarjamo, da ni dovolj samo preživeti, ampak si vsi želimo tudi živeti, se razvijati, širiti socialni krog, pridobivati nove kompetence in spoznanja.

Pri delu z ljudmi v stiski lahko vidimo, kako pomembno je ohranjanje dostojanstva vsake osebe. In to osebe, ki ga je po naših merilih v življenju morda polomila, osebe, ki se bori z zasvojenostjo, duševnimi motnjami, je konfliktna, zaprta, žrtev negativnih življenjskih okoliščin ali preprosto drugačna ter tako odrezana od socialnega okolja. Vsak človek vedno znova potrebuje novo priložnost, da se pobere in vključi ter sam naredi tisto, kar zmore. In ravno s to akcijo želimo poleg materialne pomoči razvijati tudi programe socialnega vključevanja za ljudi, ki so na robu. Tovrstna pomoč je še posebej razvita v Škofijski karitas Celje, kjer v Vrbju izvajajo vrsto delavnic, ki so namenjene druženju, grajenju socialne mreže, pridobivanju novih spretnosti, znanj in spoznanj, ki bodo koristna v življenju. Prejemniki pomoči se lahko na nekaterih župnijskih in škofijskih Karitas vključijo tudi kot prostovoljci in uveljavljajo dodatek za delovno aktivnost in prostovoljstvo, ki je dobrodošla dopolnitev denarne socialne pomoči. Vsem vključenim Karitas poskuša nuditi tudi mentorstvo. Na Škofijski karitas Murska Sobota se socialno vključevanje z elementi delovne terapije izvaja v Lazarjevem domu. Nadškofijska karitas Maribor in Škofijska karitas Novo mesto

za uporabnike organizirata različna predavanja, pogovore in izkustvene delavnice. Aktivnosti so predvsem v okviru svetovanja na škofijskih Karitas podprte s spremljevalnimi ukrepi Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim.

Akcija je vsako leto deležna lepega odziva darovalcev in širše javnosti. Tako se je v lanskem letu za ta namen zbralo 132.800 EUR. Zbrana sredstva so prejele škofijske Karitas. V manjšem delu se uporabijo za programe socialnega vključevanja. Najobsežnejši del pomoči škofijskih Karitas pa je v okviru akcije Pomagajmo preživeti namenjen materialni pomoč družinam, posameznikom in starejšim, predvsem za nakup hrane, higienskih pripomočkov in plačilo položnic. V celotni mreži 464 enot Karitas smo v letu 2018 s hrano in higienskimi pripomočki pomagali preko 40.000 gospodinjstvom po vsej Sloveniji. Pomoč prejemajo tako družine z otroki kot tudi starejši in posamezniki. S pomočjo darov teh in drugih dobrotelnih akcij ste prostovoljci v župnijskih Karitas razdelili 3.335 ton hrane in pomagali več 13.500 osebam pri plačilu najnujnejših položnic. Iskrena hvala!

3

Foto: Tatjana Splichal

Pomagajmo družinam, starejšim in posameznikom po Sloveniji, da preživijo in živijo. Svoj dar lahko prispevate na:

Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana

TRR: SI56 0214 0001 5556 761

BIC banke: LJBAS12X

Koda namena: CHAR

Namen: Pomagajmo preživeti

Sklic: SI00 930

etična načela

UPRAVLJANJE IN
ODGOVORNOST

Sodelavci Karitas se zavedamo odgovornosti do tistih, ki jim služimo, in do vseh, ki kakorkoli podpirajo naše delo. Zagotavljamo dobro in pregledno upravljanje virov, ki so nam zaupani.

4

Prenovljene Etične vrednote in načela v Karitas smo na Škofijski karitas Celje izdali v obliki knjižice, saj smo želeli, da jih prejmejo vsi naši sodelavci. Ob pripravi knjižice je naša sodelavka, ki jo je oblikovala, spontano narisala grafične simbole. Ob zadnjem etičnem načelu, upravljanje in odgovornost, je izrisala dva zobnika različnih velikosti, ki med seboj sovpadata, nad njima pa rdeče srce. V razlagi je zapisala: *»Zobnik kot strojni element v obliki nazobčanega kolesa, ki prenaša navor drugemu kolesu, predstavlja delo, utečenost, delovanje. Nad vsem pa je skladnost s srcem – ljubeznijo.«*

Sam sem v srcu med zobatima kolesoma videl še drugo simboliko; čeprav je zaželeno in zelo dobro, da Karitas deluje kot dobro utečen in podmazan stroj, moramo vedno paziti, da ne zmeljemo človeškega srca. Na eni strani institucija, organizacija, s svojimi pravili, delovanjem, administracijo in vsem, kar je potrebno, da dobro, pregledno, učinkovito in trajnostno delujemo. Na drugi strani vedno človek; uporabnik, posameznik, nekdo, ki v stiski potrka na naša vrata. Ves stroj Karitas mora biti v službi tega človeka. Če med kolesjem sistema izgubimo ali prezremo – kaj šele stremo – samo enega človeka, je to preveč.

Odgovornost do vseh, ki jim služimo, sem vedno razumel kot prilagodljivost in skrb, da vsako stisko obravnavamo individualno in v njenem lastnem kontekstu. Ko bomo služili vsakemu ranjenemu in šibkemu posamezniku, bomo s tem najbolje skrbeli tudi za vsa podarjena sredstva in vire, tudi za namensko porabo: pomoč ubogim. Imejmo vedno pred očmi, kar nas uči 2. vatikanski koncil: **»Veselje in upanje, žalost in tesnoba današnjih ljudi, posebno ubogih in vseh kakorkoli trpečih, je hkrati tudi veselje in upanje, žalost in tesnoba Kristusovih učencev. In ničesar resnično človeškega ni, kar bi ne našlo odmeva v njihovih srcih«** (CS 1).

Matej Pirnat, Škofijska karitas Celje

Ko preberemo 15. etično načelo, se nam zdi, da je to, kar pove, za Karitas samoumevno. Pa ni čisto tako. Odgovorno gospodarjenje s sredstvi nas vse zavezuje, tako v župnijskih Karitas kot na škofijskih in Slovenski karitas, saj so naša finančna sredstva velikokrat

»dar uboge vdove«. To ni prilika iz evangelija, ampak gre za dogodek, ki se je res zgodil in so mu bili Jezus in učenci priče. Jezus pouči učence: *»Resnično, povem vam: Ta uboga vdova je vrgla več kot vsi, ki so metali v zakladnico. Vsi so namreč vrgli od svojega preobilja, ta pa je dala od svojega uboštva vse, kar je imela, vse, kar potrebuje za življenje.«* Ta pohvala uboge žene lahko razveseljuje vse take darovalce do konca zgodovine, po drugi strani pa zavezuje k resni odgovornosti vse, ki s temi darovi upravljajo, tudi do konca zgodovine – in nič manj tudi v našem času.

Odgovorno upravljanje s sredstvi v župnijskih Karitas večinoma pomeni sposobnost urejanja poslovanja na čim cenejši način. Pridobiti brezplačne prostore (največkrat zastoj v župnišču), minimalizirati stroške ogrevanja ter pisarniške in administrativne stroške. Mnogo drobnih stvari postoriti na svoje stroške. Prositi za prostovoljsko pomoč, velikokrat moža ali znanca. Opraviti poceni nakupe za materialno pomoč prosilcem, uporabljati že uporabljeno opremo, nago-varjati podjetnike in obrtnike k popustom in doniranju. Se vsem prijazno zahvaliti, kakšno nevšečnost preslišati. Dobro voljo ohranjanje. Če parafraziram apostola Pavla, ki je v Pismu Korinčanom zapisal: *»Vsem sem postal vse, da bi jih vsekakor nekaj pridobil.«*

Odgovorno upravljanje s sredstvi v škofijskih in Slovenski karitas pa terja več premisleka. Poslovanje škofijskih Karitas mora biti neoporečno navzven z vidika zakonodaje in revizijskih pregledov. To ni tako kočljivo področje, saj je objektivno preverljivo. Mnogo bolj pomembno je, da je transparentno navznoter, lastnim sodelavkam in sodelavcem. Če ti vedo in lahko zaupajo, da se posluje pošteno in čim bolj racionalno, potem bodo tudi sami delovali v prid racionalizacije stroškov, vestnega dela in bo vsak v svoji vlogi poskušal pridobiti tiste koristi za organizacijo, ki jih po svojem položaju in vlogi lahko.

Znano organizacijsko dejstvo je, da kulturo organizacije določa njeno vodstvo in se le-ta oblikuje, predvsem pa posreduje, po organizacijski piramidi navzdol. Zato je način delovanja in vedenje generalnih tajnikov in ostalih vodilnih tako pomembno. Pomembna je tudi njihova osebna skromnost in nezahtevnost glede dohodkov in bonitet. Ta je pogoj, če hočemo biti in ostati organizacija, kjer zaposleni in tudi prostovoljski sodelavci svobodno prispevajo visoko kvaliteto svojega dela in veliko svojih moči v dobro ljudi, h katerim smo poslani.

Jože Kern, Škofijska karitas Ljubljana

Karitas v župniji

PRINAŠATI LJUDEM MIR IN LEPE, PRISTNE MEDČLOVEŠKE ODNOSE

Sonja Rogan

Zakaj naj bi župnija imela Župnijsko karitas?

Vsaka župnija naj bi imela Župnijsko karitas že zaradi povezanosti vernikov med seboj kakor tudi s tistimi socialno šibkimi, bolnimi in ostarelimi. Župnijska karitas ne nudi pomoči le s prehrano, temveč tudi s svojo duhovnostjo, prisotnostjo, pogovorom, poslušanjem stiske človeka. Naloge karitativnega delovanja so namreč, da izvršuje dela usmiljenja (lačne nasičevati, žejne napajati, popotnike sprejemati, nage oblačiti, bolnike obiskovati, žalostne potolažiti, dvomljivcem prav svetovati).

Za ŽK Kuzma, od koder prihajam, bi predvsem rekla, da je velik doprinos k dejavnosti v župniji, saj smo v svojem 12-letnem delovanju prinesli veliko pridobitev za celo župnijo. Z veseljem lahko povem, da smo oktobra 2016 ustanovili tudi medgeneracijsko župnijsko skupino. Med nami je velika povezanost, saj smo v skupini v starosti od 41 do 86 let. Srečujemo se in skupaj molimo rožni venec, razmišljamo ob Svetem pismu, delamo spominske vaje in vaje za krepitev ravnotežja ter preprečevanje padcev v starosti.

Kakšna je vpetost vaše ŽK v dogajanje v župniji?

Naša vpetost ŽK v dogajanje v župniji je kar močna in jo doživljamo kot zelo pomembno za župnijo. Aktivnosti ŽK Kuzma so naslednje: delitev evropske hrane, sodelovanje pri organizaciji oratorija, izdelava adventnih venčkov, pogostitev vernikov na zahvalno nedeljo, organizacija srečanja bolnih in ostarelih, obdarovanje otrok ob prihodu sv. Miklavža, obdarovanje bolnikov in starejših nad 85 let po domovih in domovih za starejše ob božično-novoletnih praznikih

Na kaj moramo biti pozorni, da Župnijska karitas ohrani svojo identiteto?

Da Župnijska karitas ohrani svojo identiteto, je zelo pomembno, da nam je vodilo Božja beseda in ne pozabimo na duhovno spremljanje. Predvsem pa, da s svojim prostovoljnim delovanjem prinašamo ljudem mir in lepe, pristne medčloveške odnose.

Svoje razmišljanje o poslanstvu ŽK Kuzma naj zaključim z besedami Toneta Pavčka:

*»Ta svet je lep, če nekomu nekaj daš;
ta svet je lep, če nekoga rad imaš,
če stisneš roko komu, ki ga kaj boli;
ta svet je lep, če si človek do ljudi.«*

mlada karitas

DOBRODELNA AKCIJA KARITATIVNE BIRMANSKE SKUPINE

Anja Novak

V župniji Videm Dobropolje se veroučenci osmega in devetega razreda vse leto pripravljajo na prejem zakramenta sv. birmе. Srečujejo se v rednih birmanskih skupinah in v interesnih skupinah. Karitativna skupina birmancev je ena izmed interesnih skupin, kjer se birmanci skupaj s tremi animatorji vključujejo v delo Župnijske karitas Videm Dobropolje.

Sodelovali smo pri različnih dobrodelnih akcijah: priprava in delitev Miklavževih darilc, raztovarjanje in delitev hrane, delitev informativnih letakov, čiščenje stanovanja ... Udeležili smo se tudi nekaterih izobraževalnih srečanj sodelavcev Karitas in občnega zbora, da smo bolje spoznali organizacijo in delovanje Karitas v celoti.

Lepo je deliti in pomagati ljudem. A če hočemo deliti, je treba sredstva tudi nekako pridobiti, zato smo člani karitativne birmanske skupine organizirali in izpeljali posebno dobrodelno akcijo. V nedeljo, 24. 2. 2019, smo po mašah pred cerkvijo delili pecivo in zbirali prostovoljne prispevke.

Birmanci so večino peciva spekli sami. Največ so napekli prav mišk, katerih pripravo sta jim dva tedna pred dobrodelno akcijo prijazno prišli predstaviti in pokazati ga. Ivanka Zrnc in ga. Nada Lunder. Hvala obeh za pomoč in sodelovanje.

Teden pred dobrodelno akcijo so birmanci začeli s peko in pripravami vseh sladkarij. V soboto pred dobrodelno akcijo pa so pridnih rok, seveda s pomočjo men-

torice skupine in svojih animatorjev, pripravili kar pošteno število majhnih zavojčkov, ki so bili polni piškotov, mišk in raznega peciva. Nekaj peciva so spekle tudi sodelavke Karitas in tudi animatorji karitativne skupine, za kar se birmanci iskreno zahvaljujejo. S to dobrodelno akcijo smo zbrali 600 €. Del denarja smo porabili za poravnavo stroškov, ostalo pa je 550 €.

Birmanci in animatorji smo se soglasno odločili, da bomo del zbranega denarja namenili slovenskim misijonarjem v Afriki. Povezali smo se s Slovensko karitas, ki redno sodeluje z našimi misijonarji. Drugi del zbranih sredstev pa bomo podarili mladi družini iz bližnje okolice, ki se je zaradi bolezni znašla v hudi socialni stiski in denar res potrebuje.

Birmanci so ponosni na svoj dosežek, da so z lastnim delom in trudom lahko pomagali ljudem v stiski. Vsem, ki ste jim pri tem pomagali, se iskreno zahvaljujejo. Animatorji in sodelavci Župnijske karitas pa smo veseli njihovih prizadevanj in radodarnosti.

na obisku

KRATKOTRAJNA KRIZNA NAMESTITEV, BIVANJE V INTEGRACIJSKI HIŠI EFREM

»Jezus poslej ni več očitno hodil med Jude, ampak je šel od tam v pokrajino blizu puščave, v mesto, ki se imenuje Efraim, in je ostal tam s svojimi učenci.« (Jn 11,54)

Krizne namestitve se poslužujejo uporabniki, ki zaradi različnih razlogov ostanejo brez strehe nad glavo oz. nimajo urejenega bivališča in zato ne morejo dostopati do raznih pravic in ugodnosti. Znotraj integracijske hiše izvajamo tudi program kriznega gospodinjstva, v okviru katerega nudimo uporabnikom možnost tuširanja in druge osebne higijene ter pranja oblačil. Uporabniki lahko koristijo tudi frizerske storitve in se vsakodnevno vključujejo v Program socialnega vklju-

jučevanja. Stanovalci v skupnosti imajo v souporabi skupne sanitarije in kuhinjo. Ker so uporabniki različnih starosti, različnih življenjskih izkušenj in spoznanj, nemalokrat težko najdejo skupne interese za druženja. A sčasoma pride tudi to.

Krizna situacija jih v nekem življenjskem obdobju pahne tako nizko, da se le težko znova poberejo in zaupajo. Nekateri naši uporabniki so ozdravljeni odvisniki od raznih substanc ali pa so na poti odvajanja od odvisnosti. Tukaj mislimo predvsem odvisnost od alkohola, zaradi katerega družine, posamezniki, starejši in njihovi svojci zelo trpijo. Kako dolgo bodo ti uporabniki ostali pod našo streho, ne vemo. Nekaj mesecev, lahko nekaj let. Z gotovostjo pa lahko rečemo, da uspešno rešujemo problematiko moškega brezdomstva, kajti četudi pred nezaželenimi nočitvami pod nebom rešimo »samo« teh devet moških brezdomcev, naredimo zelo veliko.

»Mi sami čutimo, da je to, kar počnemo, samo kaplja v morje. Toda če te kaplje ne bi bilo v morju, mislim, da bi bilo morje zaradi te manjkajoče kaplje manjše.« (mati Terezija)

Pri nudenju te oblike pomoči odlično sodelujemo s službami, kot so center za socialno delo, policija, zdravstveni domovi in patronažna služba, domovi za starejše občane, občine. Mreženje, krepitev medsebojnih vezi, nova poznanstva – vse to prinese program, ki se sooča s stisko urbanega brezdomstva.

Zakaj oz. od kod ime »Efrem«?

Ime programa smo vzeli iz Janezovega evangelija, vendar smo se poslužili starega prevoda imena

ttega kraja, kamor se je pred pasho svojega trpljenja umaknil Jezus skupaj s svojimi učenci (skrivnost tihe nedelje). Gre torej za kraj, kamor se je Jezus umaknil pred stisko, ki je prihajala nadenj, in se pripravljaj na izročitev svojega življenja. Tudi mi želimo biti zatočišče urbanim brezdomcem, po drugi strani pa jih želimo usposobiti in opolnomočiti za življenje. Še zanimivost: v letu 2018 smo imeli v Efremu 2455 nočitev.

TAKO MIKAVNO JABOLKO!

Karlo Smodiš

Svetopisemska zgodba čisto na začetku pripoveduje o nastanku sveta. O rajskem vrtu, ki ga je Bog ustvaril za Adama in Evo. V njem jima ni manjkalo čisto nič. Imela sta neposredno povezavo z Bogom in vse potrebno za življenje. Le nekaj preprostih navodil sta morala upoštevati. Bog jima je naročil, naj ne jesta od drevesa spoznanja hudega in dobrega in od drevesa življenja.

Nadaljevanje zgodbe poznamo. Hudobni duh, oče laži, jima je prišepnil, naj prelomita obljubo, ki sta jo dala Bogu, in sta jedla od drevesa spoznanja dobrega in hudega. Kot pripoveduje svetopisemski pisatelj, ju je zato moral Bog izgnati iz raja, da se ne bi polastila še drevesa življenja.

Kako mikavno je jabolko drevesa življenja, smo lahko priče prav ta čas, ko se je v Sloveniji orkestrirano začela kampanja za zakonsko ureditev evtanazije. Po svoje je zanimivo, da je ena izmed vodilnih zagovornikov zdravnica, ki se je z etičnim kodeksom zavezala z vsemi močmi braniti in ohranjati življenje.

Če pustimo ob strani vse zakonske in etične zadržke in premisleke, v temelju trčimo v areno in dramo, ki se je odvijala v raju. Nekdo nam vztrajno prišepetava, da trpeči človek ni vreden, da živi, da nezaželen otrok ni vreden, da živi, da otroci s posebnimi potrebami niso vredni, da živijo, da ... Ko se Pandorina skrinjica enkrat odpre, potem ni konca.

Vem, ni lahko gledati človeka, ki trpi. Ne vem, kako je biti v njegovi koži. Vem pa, da toliko milosti, kot se je razlije ob trpečem človeku, če ga spremlja molitev in zakramenti, zlepa ne najdemo kje drugje.

Pred kristjane je postavljen izziv. Če si svet, in vemo, kdo je gospodar sveta, prizadeva iz življenja izbrisati trpljenje, potem moramo mi pričevati, da smo odrešeni prav po trpljenju Jezusa Kristusa. Da trpljenje lahko tudi prečiščuje in odpira srca Bogu. Za mnoge je trpljenje milosten čas, ko se lahko prebijejo iz lupine samozadostnosti in priznajo, da se ne moremo odrešiti sami.

Pred kratkim se je začel postopek za beatifikacijo mistikinje Magdalne Gornik, ki se je v trpljenju pridružila Kristusu pri odreševanju sveta. Tudi ta primer kaže na skrivnostno moč trpljenja pri spreobrnjenju grešnikov, odreševanju sveta in gradnji Božjega kraljestva.

Kaj če se človeštvo nekoč res dokoplje do drevesa življenja? Vsi tisti, ki so se dali zamrzniti v tekočem dušiku in čakajo na razvoj medicine do te mere, da bodo lahko večno živeli, že segajo po vabljivem sadežu. Ali tisti, ki si prizadevajo ustvariti robočloveka – mešanico med človekom in robotom. Ali zgolj človekovo zavest preseliti v elektronske možgane. Hlepenje po »biti kakor Bog« je navzoče v vsakem času.

S posledicami, do katerih pripelje taka drža, se vsak dan srečujejo sodelavci Karitas. V postnem času smo še posebej solidarni z vsemi, ki trpijo zaradi alkohola. Srca odpiramo tudi vsem, ki so se znašli v gmotni stiski.

Kar naprej nas preko medijev skušajo prepričati, da nas je na svetu preveč, da bomo uničili planet, da moramo zmanjšati izpuste ogljikovega dioksida, da naj žene ne rojevajo več ... Toda vse bolj se kaže, da v ozadju stojijo povsem drugi cilji elit, ki jim je krščanstvo vsaj tuje ali celo do njega gojijo sovraštvo.

Razločevanje duhov je bilo v krščanstvu in pri osebni veri zmeraj odločilnega pomena. Če sta Eva in Adam padla na prvem izpitu, ali je pred nami že drugi izpit.

Foto: M. v. Heemskerck-Musée des Bx-Arts Strasbourg-Gédéon-Adam in Eva, Wikipedia, GNU Free Documentation License

LJUBEZEN DO SOVRAŽNIKOV JE SPROŽILA KULTURO USMILJENJA

papež Frančišek

prevod: s. Leonida Zamuda SL – Vatikan, vir: Vatican News

8

Ljubezen do sovražnikov v središču krščanstva

Jezusove besede odlomku iz Evangelija po Luku (Lk 6,27-38) so jasne: »*Vam pa, ki poslušate, pravim: Ljubite svoje sovražnike, delajte dobro tistim, ki vas sovražijo. Blagoslovajte tiste, ki vas preklinjajo, in molite za tiste, ki grdo ravnajo z vami*« (v. 27-28). Ne gre za nekaj izbirnega, ampak za zapoved. Ni za vse, ampak za učence, ki jim Jezus pravi »vi, ki poslušate«.

On zelo dobro ve, da je ljubezen do sovražnikov onkraj naših zmožnosti, vendar pa je zato postal človek: ne zato, da bi nas pustil takšne, kakršni smo, ampak da bi nas preoblikoval v može in žene, ki so sposobni večje ljubezni, ljubezni njegovega in našega Očeta. To je ljubezen, ki jo Jezus podari tistemu, ki »ga posluša«. In tako postane mogoče! Z Njim, zahvaljujoč njegovi ljubezni, njegovemu Duhu, moremo tudi mi ljubiti tistega, ki nas ne ljubi, tudi tistega, ki nam dela hudo.

Usmiljenje premaga človeško logiko

Na ta način Jezus želi, da v vsakem srcu Božja ljubezen zmaga nad sovraštvom in zamero. Logika ljubezni, ki doseže najvišjo točko v Kristusovem križu, je to, kar je značilno za kristjana, in nas spodbuja, da bi šli naproti vsem z bratskim srcem. Vendar pa, kako je mogoče premagati človeško nagnjenje in posvetni zakon povračila? Odgovor poda Jezus v istem evangelijskem odlomku: »*Bodite usmiljeni, kakor je usmiljen tudi vaš Oče!*« (v. 36). Kdor posluša Jezusa, kdor se trudi, da bi mu sledil, tudi če ga to stane, postane Božji sin in začne biti resnično podoben Očetu, ki je v nebesih. Postanemo zmožni stvari, za katere nikoli ne bi mislili, da bi jih lahko rekli ali storili oziroma bi se jih prej sramovali, ki pa nam zdaj dajo veselje in mir. Ni nam več treba biti nasilni z besedami in dejanji; odkrijemo, da smo sposobni nežnosti in dobrote, in čutimo, da vse to ne prihaja od nas, ampak od Njega! – in se torej s tem ne ponašamo, ampak smo za to samo hvaležni.

Ljubezen podeli osebi dostojanstvo

Ne obstaja nič večjega in rodovitnejšega od ljubezni: ta podeli osebi vse njeno dostojanstvo, medtem ko jo, nasprotno, sovraštvo in maščevanje razvrednotita, s tem ko iznakazita lepoto bitja, ki je ustvarjeno po Božji podobi.

Kultura usmiljenja sproži revolucijo ljubezni

Ta zapoved, naj na žalitev in krivico odgovorimo z ljubeznijo, je v svetu ustvarila novo kulturo: »kulturo usmiljenja – moramo se je dobro naučiti in uresničevati to kulturo usmiljenja, ki sproži pravo revolucijo« (Apostolsko pismo *Usmiljenje in usmiljenja potrebna*, 20). To je revolucija ljubezni, katere protagonisti so mučenci vseh časov.

In Jezus nam zagotavlja, da naše vedenje, v katero bo vtisnjena ljubezen do tistih, ki nam delajo hudo, ne bo zaman. Jezus pravi takole: »*Odpuščajte in vam bo odpuščeno. Dajajte in se vam bo dalo. [...] S kakršno mero namreč merite, s takšno se vam bo odmerilo*« (v. 37-38).

Moramo odpuščati, saj nam je Bog odpustil

Moramo odpuščati, saj nam je Bog odpustil in nam vedno odpušča. Če ne odpustimo vsega, tudi ne moremo zahtevati, da bo nam vse odpuščeno. Če pa se naša srca odprejo usmiljenju, če se odpuščanje potrdi z bratskim objemom in se sklenejo vezi občestva, pred svetom potrjujemo, da je mogoče zlo premagati z dobrim. Včasih se lažje spominjamo krivic in slabega, ki so nam ga storili, in ne dobrih stvari. Nekateri ljudje imajo to navado in postane bolezen. To so »zbiralci krivic«: spominjajo se le slabih stvari, ki so jih storili. To ni pot. Jezus nam pravi, da moramo storiti nasprotno. Spominjati se dobrih stvari, in ko pride kdo, ki obrekuje, ki govori slabo o drugem, reči: »Ja, morda, vendar pa ima to dobro lastnost.« Obrniti besede na glavo. To je revolucija usmiljenja.

Naj nam Devica Marija pomaga, da bomo dopustili, da bi se ta sveta Jezusova beseda, žgoča kot ogenj, dotaknila našega srca, nas preoblikovala in naredila zmožne, da bi delali dobro brez povračila ter povsod pričevali zmago ljubezni.

LOBIRANJE IN ZAGOVORNIŠTVO

Luka Oven

Krepitev vloge mladih v procesu lobiranja in zagovarjanja pozitivnih sprememb v družbi

V Novem Sadu se je od 25. do 27. februarja 2019 preko projekta Youth United – YOU! več kot 15 mladih iz Slovenije, Srbije in Bosne in Hercegovine udeležilo izobraževanja Lobiranje in zagovorništvo. Mladi so predstavniki 15 različnih organizacij iz teh treh držav, ki delajo z mladimi. Izobraževanje sta vodila ga. Milica Nikoletić Rašković (mladinska delavka in kulturna direktorica) in g. Vuk Radulović (vodja mednarodnih odnosov), člana Fundacije Novi Sad 2021, ki imata veliko izkušenj pri delu na projektih in pobudah za mlade na lokalni in mednarodni ravni.

Glavni cilj usposabljanja je bil podpreti splošni cilj projekta pri opolnomočenju mladinskih organizacij, podpirati večetnično in medversko sodelovanje. Usposabljanje je bilo izvedeno, da bi udeležencem zagotovili podporo pri razvijanju praktičnih veščin, povezanih z načrtovanjem in izvajanjem lobiranja in zagovarjanja.

Foto: Luka Oven

Med usposabljanjem so se mladi seznanili s koncepti lobiranja in zagovarjanja kot dobrega orodja v procesih, ki prinašajo pozitivne spremembe v družbi. S praktičnimi primeri iz Bosne in Hercegovine, Slovenije in Srbije so si prizadevali identificirati procese zagovorništva, ki so jih udeleženci sami našli in predstavili na usposabljanju.

Metodologija usposabljanja je bila interaktivna in je vključevala številne praktične primere. Udeleženci so imeli priložnost, da se pogovarjajo z Vukasinom Grozdanovićem, vodjo evropske prestolnice mladih, Novi Sad. Med intervjujem so se udeleženci seznanili s tem, kaj dejansko pomeni zagovorništvo in lobiranje v praksi ter kako poteka proces lobiranja za mladinske politike v Srbiji. Udeleženci so predstavili primere zagovorništva svojih držav in razpravljali o njihovi strukturi in rezultatih, obiskali pa so tudi novo kulturno točko Svilar v Novem Sadu, ki jo je obnovila Fundacija Novi Sad – Evropska prestolnica kulture. Tam so imeli priložnost govoriti s predstavnico nevladne organizacije, ki se je zavzemala za to mesto v zadnjih 6 letih.

Izmenjava izkušenj je navdušila udeležence, saj so res lahko videli, koliko let traja in koliko ljudi mora sodelovati pri uspešni kampanji zagovorništva.

Poleg usposabljanja so udeleženci iz BiH obiskali Fundacijo Novi Sad 2021 in Ameriški kotiček Novi Sad, kjer so se pogovarjali s predstavniki teh organizacij.

Tekom usposabljanja in obiskov projektov in organizacij v Novem Sadu so mladi dobili priložnost, da se naučijo nekaj novega in se seznanijo s primeri dobre prakse.

ZA ODGOVOREN ODNOS DO ALKOHOLA

Zbrala: Mojca Kepic

Preventivna akcija 40 dni brez alkohola

Letošnja akcija 40 dni brez alkohola se je začela s tiskovno konferenco na pepelnično sredo, 6. marca 2019, na kateri Slovenska karitas s soorganizatorjema Javno agencijo RS za varnost prometa in Zavodom Med.Over.Net že 14. leto spodbuja k odpovedi v znamenje solidarnosti z vsemi, ki trpijo zaradi alkohola. Svoje molitve in prošnje za tiste, ki trpijo zaradi alkohola, njihove družine in prijatelje pa smo na prvo postno soboto prinesli tudi k Mariji Pomagaj na Brezje. V nadaljevanju je nekaj misli udeležencev v akciji in zgodb ljudi, ki so trpijo zaradi alkohola

»Vsaka družina je enkratna, ima svoja pravila in strukturo. Ravno družinsko okolje je tisto, v katerem otroci pridobijo svoje prve osebnostne, socialne in druge izkušnje. Naloga odraslih je, da v kar največji meri poskrbimo, da so te izkušnje pozitivne, da krepijo varovalne dejavnike in izkoreninijo dejavnike tveganja, ki so jim mladi v že opisanih okoliščinah prepogosto in predolgo časa izpostavljeni. Družina je tista osnovna celica, kjer bi se morali otroci počutiti varno. Različni podatki pa kažejo, da se otroci ne počutijo varno v lastnem domu, če odrasčajo v družinah, v katerih ima eden ali oba starša težave zaradi škodljivega, tvegane pitja alkohola ali zasvojenosti z njim. Otroci staršev, ki imajo težave z uživanjem alkohola ali drugih psihoaktivnih snovi, so 2,7-krat bolj verjetno fizično ali spolno zlorabljeni in 4,2-krat bolj verjetno zanemarjeni, kar se pogosteje zgodi v podeželskem kot v mestnem okolju.«

Nataša Sorko, Društvo Žarek

»Čezmerno pitje je pri nas še kako prisotno, kar kažejo tudi številke, ki vzbujajo skrb. Raziskave kažejo, da je za 43 odstotkov Slovencev med 25. in 64. letom značilno čezmerno pitje alkohola, kar pomeni, da skoraj polovica Slovencev prekorači mejo, ki je z vidika zdravja še sprejemljiva. Po izračunih Nacionalnega inštituta za javno zdravje je registrirana poraba alkohola v letu 2016 znašala 10,5 litra čistega alkohola na prebivalca, starejšega od 15 let. Poleg registrirane porabe alkohola predstavlja za Slovenijo veliko težavo tudi obsežna neregistrirana poraba alkohola iz domače proizvodnje. Te številke nas uvrščajo v sam svetovni vrh po porabi alkohola.«

Karmen Henigsmann,

*Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ),
sodelavka pilotnega projekta SOPA
– Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola*

Foto: Arhiv Slovenske karitas

»Smo ena izmed redkih invalidskih organizacij, ki si s svojimi preventivnimi posebnimi socialnimi programi prizadeva, da bi imela čim manj članov, ker se zavedamo poledic življenja s tako hudo invalidnostjo. Pa vseeno vsako leto v naše vrste usoda pripelje okoli petdeset novih članov. V letu 2018 smo sprejeli 55 paraplegikov in tetraplegikov. Od tega jih je kar 33 % žrtev prometnih nesreč, v številnih primerih je bil vzrok nesreče alkohol. To je alarmantna številka, če vemo, koliko akcij se namenja varni vožnji in preventivi na tem področju s strani različnih deležnikov. In tukaj ne moremo govoriti samo o objestnosti in utrujenosti voznikov, prevečkrat prometnim ter tudi drugim nesrečam botruje zaužiti alkohol ali druge prepovedane substance. Slovenci imamo preveliko toleranco do alkohola v prometu.«

Dane Kastelic, Zveza paraplegikov Slovenije

»Problem neodgovornega odnosa do alkohola je problem slovenske družbe na splošno. Odgovorno ravnanje na cesti zahteva 0,0 alkohola in po mojem mnenju je enako tudi v službi. Uživanje alkohola tako ni samo razvada, je neodgovorno ravnanje, tudi povod za številne bolezni in slabše socialne odnose. Vprašajmo se, kaj družbi sporočamo, ko se opijamo, kaj povemo s tem o sebi, ter še posebno, kakšen vzgled smo mladim in otrokom. Živimo v lepi in bogati deželi in škoda je, da ne izkoristimo vseh danosti in lepot, ki nam jih ponuja, ter raje uživamo v tem.«

šajmo se, kaj družbi spo-

*Igor E. Bergant,
ambasador letošnje pre-*
ventivne akcije

»Danes molimo za tiste, ki skrito trpijo v naših domovih. Poleg alkoholikov so zraven vse njihove družine in lahko rečemo, da četrтина Slovencev trpi zaradi alkohola. V družini, kjer je alkohol, trpijo vsi in prav ti vedo, kaj to pomeni. Trpijo zakonci, trpijo otroci, trpijo najmlajši, trpijo tisti, ki sploh ne vedo, kaj se dogaja v njihovem življenju. Sploh ne poznajo drugačnega življenja od slike sramu in krivde.«

p. Christian Gostečnik, nagovor na Brezjah

»Ko se oče strezni, se delo zame šele začne. Ko oče pije, takrat ne znam stopiti stran, ga iščem, ga pobiram. Ko je oče trezen, želim v njegov prostor stopiti kot otrok, kot hči. Kot nekdo, ki si želi, da me oče sprejme takšno, kot sem, s svojimi bolečinami, stiskami, in tu se še danes veliko zapleta. Ob mamini smrti je v meni ostala krivda, jeza in se še danes borim z njo. Kmalu po mamini smrti se je oče streznil in našel drugo partnerko, jaz pa sem ponovno ostala sama z vsemi izzivi odraščanja, študija ... Ko je oče čez noč ponovno začel piti, me je poklicala njegova partnerka in mi dejala, če želim priti po očeta, saj ga bo ona postavila pred vrata. Dobri dve leti smo se skupaj borili in za noben dan mi kljub naporom ni žal. Vsak večer, ko ga slišim, ga rada slišim in sem hvaležna, saj nikoli ne vem, kdaj bo dan zadnji. Ko oče pije, ga ni. Ko ne pije, imamo priložnost, da ustvarjamo. Ni samo alkoholik tisti, ki je bolan. Čeprav ne pijem, imam tudi jaz ogromno težav, s katerimi se moram vsak dan soočati. Nekatere od njih ne bodo odšle. Rešuje me, ker rada živim, ker vidim, koliko lepih odnosov je med nami. Zakaj ne bi bilo lepo najprej pri nas in pri vseh drugih tudi?«

hči alkoholika,
ki se zdravi v terapevtski skupnosti Vrtnica

»Moja zgodba sega v leto 1992, ko mi je bilo 18 let in mi je alkohol za vedno spremenil življenje. Bil je popolnoma običajen, sončen dan in niti slutil nisem, da bom tistega dne nihal med življenjem in smrtjo. Večer prej smo s prijatelji žurali in seveda zaužili velike količine alkohola ter tako nadaljevali tudi naslednji dan, ko me je prijatelj prepričal, da se greva kopat do bližnje reke. Celo pot do tja sva se zabavala in uživala alkohol. Vemo, da alkoholiziranost vpliva na našo razsodnost, zmogljivost, da nam daje pogum. In tako se je zgodilo tudi meni. Tistega usodnega dne sem naredil nekaj, česar trezen sigurno ne bi. Videl sem fanta, kako je pred mano skočil v vodo 'na strehco', in se odločil, da bom tudi jaz poskusil, čeprav do takrat nisem bil vajen takšnega skoka. Ampak saj veste, alkohol mi je govoril: ti to zmoreš, ti to znaš, upaj si, ne boj se ... in odločil sem se, da bom namesto sebe poslušal alkohol. Precenil sem svoje sposobnosti in po neuspešnem skoku ostal pet dni v komi ter pristal na invalidskem vozičku. Popolnoma običajen dan se je spremenil v pravo nočno moro. Bil sem poln življenja in načrtov za prihodnost, a so se v trenutku porušile vse moje sanje. Iz veselega in srečnega sem se spremenil v jeznega in ogorčenega fanta. Zdravniki najprej niso vedeli, ali bom sploh preživel, če pa bom, bom pa celo življenje priklenjen na invalidski voziček, so dejali. Sprva je bilo res tako. Sledile so dolgotrajne rehabilitacije. Vseeno pa sem se odločil, da bom živel ...«

Ljubiša, tetraplegik

V akciji, ki jo sofinancirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in AVP, poleg že naštetih organizacij in ustanov Karitas sodelujejo tudi Zavod Varna pot, Katedra za družinsko medicino Medicinske fakultete v Ljubljani (projekt Sporočilo v steklenici), društvo Žarek upanja, Zavod Vse bo v redu, Zveza klubov zdravljenih alkoholikov, Društvo Abstinent in Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) s pilotnim projektom SOPA - Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola.

PROSTOVOLJCI IZ RANLJIVIH SKUPIN

Mojca Kepic

Na Slovenski karitas smo 13. marca 2019 pripravili strokovni seminar **Gradim sebe, krepim skupnost**, ki je financiran s strani Ministrstva za javno upravo, z namenom usposabljanja mentorjev v Karitas (zaposlenih in prostovoljcev) za vodenje prostovoljcev iz ranljivih skupin.

12

Na seminarju je o vključevanju delovnih invalidov v prostovoljstvo spregovorila **mag. Tanja Hočever** iz Zveze delovnih invalidov Slovenije, ki je poudarila, da je nevidna invalidnost lahko težja kot vidna in lahko prinese več težav in ovir pri delu. Zato je pomembno, da preko pogovora in druženja z invalidno osebo ugotovimo, s kakšnimi težavami se posameznik srečuje. Najbolje se je z osebo srečati, jo vprašati, katera dela lahko opravlja in katera ne. Pri delu je pomembna tudi dostopnost do prostora, da slišimo, vidimo ...

Tomaž Čučnik z Direktorata za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS je spregovoril o zaposlovanju invalidov in nam predstavil posebnosti pri vključevanju invalidnosti v delo.

Helena Zevnik Rozman je predstavila Zakon o prostovoljstvu s poudarkom na načelu varstva uporabnikov prostovoljskega dela in načelu varstva prostovoljcev, še posebej najbolj ranljivih.

O vključevanju oseb s težavami v duševnem zdravju pa je spregovorila **Nastja Salmič Tisovec**

iz Društva ŠENT. Poudarila je, da ne smemo podcenjevati zmožnosti oseb z težavami v duševnem zdravju in da naj pri vključevanju ne bomo preveč pokroviteljski, skrbniški in naj ne pomilujemo, temveč jim pustimo, da odkrivajo in razvijajo svoje talente in zmožnosti. Za nekoga je lahko tako vključevanje zgolj izhodiščna točka za nadaljnjo zaposlitveno rehabilitacijo, za nekatere pa ohranjanje že pridobljenih veščin in spretnosti, dvig samozavesti ter občutja pripadnosti in koristnosti.

Srečanje smo nadaljevali z delavnicami, ki jih je moderiral **Matej Cepin** iz Socialne akademije. Preko primerov iz prakse smo orisovali načine spremljanja prostovoljskih aktivnosti in prostovoljce in ranljivih skupin.

koper

RAZSTAVE Z DODANO VREDNOSTJO

Jožica Ličen

Jožefova galerija v Domu Marije in Marte v Logatcu že vrsto let gosti razstavo Umetniki za Karitas. Lahko bi rekli »nič novega«, pa vendar je potrebno kar nekaj ljudi dobre volje, da razstava pride z Ministrstva za obrambo iz Ljubljane v Logatec. In na MORS-u sta to uredila ga. Cvetka in naš stalni strokovni sodelavec Tone Seifert. V Logatcu naj bi jih sprejel slikar Janez Ovsec, pa je bil službeno zadržan, zato je vskočil njegov sin. Skupaj s še nekaterimi prostovoljci so postavili razstavo in pripravili lično vabilo. V nedeljo popoldan se je zbralo precej ljudi, tudi domači pevski zbor in sodelavke Karitas. Geslo razstave del iz 23. kolonije Umetniki za Karitas je bilo »Ljubezen je« in skozi celotno prireditev smo drug drugemu sporočali, da je ljubezen dobrotljiva, potrpežljiva, ni nevoščljiva ... In tako so nas združile slike, da smo med seboj podelili izkušnje karitativnega dela ter bili izzvani o novih načinih dela, kjer se ne bi samo dajalo, temveč vzpodbujalo in pomagalo. V pogovoru kar nekaj ljudi, ki so večči na različnih področjih, smo govorili o mikro kreditih, ki bi ljudem pomagali, da preživijo in zaživijo z lastno samoiniciativnostjo in znanjem. Ob tem razmišljam, da nobeno načrtovanje in modrovanje v pisarnah ne odtehta idej, ki se rodijo med ljudmi.

Peterlinova dvorana v Trstu je že naslednji dan gostila dela iz 24. mednarodne kolonije Umetniki za Karitas pod geslom »Polno prgišče lepote«. Tudi te slike so še isti dan prišle iz Ljubljane v Trst, spet je bila potrebna ekipa za postavitve razstave. Bogdanu,

KO SE SREČAJO LJUDJE, KI VIDIJO S SRCEM ...

Jožica Ličen

Slepi in slabovidni iz severnega in južnega dela Primorske se že vrsto let srečujejo na postni duhovni obnovi v kapucinskem samostanu v Vipavskem Križu.

Tako je bilo tudi v soboto 17. marca. Druženje, duhovna misel, sveta

spoved, pogovor o marsičem, skupna fotografija in višek vsega: sveta maša v samostanski kapeli. Želja po udeležbi na duhovni obnovi ni le stvar posameznika, temveč tudi organizatorja in spremljevalca slepe oz. slabovidne osebe. V južnem delu škofije za to skrbi ga. Nevenka, v severnem pa, v okviru Društva slepih in slabovidnih iz Nove Gorice, ga. Nataša – in seveda domači spremljevalci vsakega posameznika. Skupina je že vrsto let povezna; lahko bi rekli, da velja tako za tiste, ki slabše ali pa sploh ne vidijo, kot tudi za njihove spremljevalce misel br. Placida, da so vsi navzoči ljudje, ki vidijo s srcem. To se je odrazilo tudi pri sveti maši, saj je bilo vse sodelovanje in tudi ministriranje zaupano prav njim. Kot opazovalka lahko le rečem, da z leti postaja br. Placid njihov duhovni oče, h kateremu se radi vračajo.

Slišati je bilo veliko stisk in težav, s katerimi se slepi in slabovidni srečujejo, pa tudi predlogov, med katerimi je tudi pobuda sodelavcem Karitas za organizacijo vsaj mini počitnic.

Igorju in nama z Jasmino sta se pridružila še mladeniča, ki sta zaposlena na Mladiki, ter profesor Sergij Pahor, ki kljub letom z vso modrostjo vodi slovenske krščanske izobražence v Trstu. Večer je bil razdeljen na dva dela. V prvem delu sva z Anamarijo predstavili Umetnike za Karitas, v drugem delu pa je g. Silvester Gabršček z Ministrstva za kulturo predaval o kulturni dediščini v našem prostoru. Zanimivo je bilo poslušati o tisoč gradovih in skoraj tri tisoč cerkvah in kapelah, ki so nam jih zapustili naši predniki, še bolj kot to pa o narodih, ki so živeli na tem ozemlju in so kljub različnim težavam in ponižanju vztrajali. Njihov zgled nas sili, da poskrbimo za kulturno dediščino, saj človek ne živi samo od kruha, temveč potrebuje tudi hrano za dušo. V pogovoru so bili izpostavljeni številni problemi, s katerimi se ljudje v zamejstvu srečujejo. Naslednji dan je regionalni studio RAI poročal o prepletanju umetnosti in dobrotelčnosti, Primorski dnevnik pa je z veliki črkami zapisal »Karitas niso le stara oblačila«.

Ljubljana

V ROKAH SMO DRŽALI PREBIVALCE MORJA!

Ladka Hunjet

23. zimski tabor za slepe in slabovidne je potekal od 15. do 22. februarja 2019. Stanovali smo v minoritskem samostanu sv. Frančiška v Piranu. Vseh skupaj nas je bilo približno 28.

Najprej smo se zbrali v spoznavnem krogu, kjer smo si izmenjali novice in v dar prejeli vrečko z oznako tabora. Dobro smo skrbeli za telo, zato smo se skoraj vsak dan udeležili jutranje telovadbe. Že prvo dopoldne smo se odpravili po poti, poimenovani »Med oljkami«, in tudi naslednje dni hodili na sprehode ob morju. Čeprav smo bili nekateri že večkrat v Piranu, smo prvič slišali za Trg 1. maja, kamor se stekajo glavne piranske ulice, in smo si ga ogledali. Ves četrtek pa smo se kopali v bazenih v Žusterni.

Kar nekaj časa smo namenili ogledom. Sprva smo raziskovali našo bližnjo okolico, vključno s križnim hodnikom in cerkvijo sv. Frančiška Asiškega. Podrobneje smo si ogledali cerkev in zakladnico sv. Jurija. Župnijsko cerkev krasi veliko svečnikov, ki smo jih lahko potipali. Ni pa možno prijeti v roke vrtljivega kipa nadangela sv. Mihaela na vrhu zvonika, ki po restavratorskih posegih od lanskega oktobra znova bdi nad Piranom.

V ponedeljek dopoldne smo se odpeljali v Koper. Obiskali smo vivarij. V njem smo se srečali z eksotičnimi živalcami. Velika ljubiteljica Nika jih ima 75 različnih vrst in marsikatero smo lahko prijeli v roke: od kače, kuščarja, avstralskega ščurka, dihurja do mlade krastače ter z mehko in gosto belo dlako obdarjene činčile.

V Piranu že vrsto let uspešno deluje akvarij, kjer živi 51 različnih rib in drugih živali Jadranskega morja. Voditeljica akvarija nam je omogočila, da smo lahko potipali morsko pomarančo, kumaro z nožicami, ježka s prepoznavnimi bodicami, morsko zvezdo, pa rakove klešče, različne vrste školjk, čeljust morskega psa itd.

V sredo smo najprej obiskali Kmetijsko zadruzo Agraria, v kateri je zaposlen naš ustrezljivi spremljevalec

Tine. Dogovoril se je, da smo lahko tudi mi vstopili v njihov rajski vrt. Med drugim v Agrarii gojijo tudi začimbe. V prepoznavanju le-teh smo se lahko preizkusili tudi popolnoma slepi. V roke smo dobili različne začimbe, jih povonjali, malo pomečkali v rokah ter povedali njihovo ime. Ogledali pa smo si tudi pridelavo zelenjave na inovativen način, ki se imenuje akvaponika.

Na sedežu revije Ognjišče v Kopru nas je sprejel odgovorni urednik mag. Božo Rustja. Spregovoril nam je o začetkih izhajanja revije, o dragocenosti prvih izvodov, o zbiranju zgodb za dušo, o obiskih in predstavitev raznovrstnih invalidov in bolnikov itd. V aprilski številki Ognjišča bomo lahko prebrali intervju z enim od udeležencev letošnjega zimskega tabora.

Med nas pa so prišli zanimivi gostje. Pater Janez, gvardijan minoritskega samostana v Piranu, nam je predstavil Minorite, ki so ena od treh vej reda manjših bratov, ki ga je leta 1223 ustanovil sv. Frančišek Asiški. Prijetni gostje so bili tudi pevci klape Solinar. Zapeli so nam nekaj skladb v hrvaškem, italijanskem in slovenskem jeziku. Naša duhovita znanka Irena nam je polepšala sredin večer. Govorila je o hoji na Triglav

in o svoji življenjski poti. Kljub slepoti je zelo aktivna. Trenutno s soigralci gledališča slepih in slabovidnih »Nasmeh« z aktualno predstavo »Zmenki« gostuje po Sloveniji.

Dva večera smo namenili pogovoru o zaposlovanju slepih in slabovidnih ter aktivnemu preživljanju prostega časa.

Zadnji dan tabora nas je obiskal direktor Škofijske Karitas Ljubljana g. Marko Čižman. Pripovedovali smo mu o tednu, preživetem na taboru.

Tudi na tem taboru smo se vsako jutro lahko udeležili hvalnic v samostanski kapeli z Najsvetejšim. V cerkvi sv. Frančiška smo se skupaj z domačini udeležili nedeljske svete maše in naša Danijela je obe berili prebrala v brajici.

Vzeli smo si čas tudi za branje. Prebrali smo knjigo »Nisem angel« avtorice Kylie Bisutti. V njej nam je odkrila temne ter pretresljive plati manekenskega navideznega blišča, in kako je modno pisto zamenjala za hojo za Kristusom.

Hitro je minil teden dni in že smo se zbrali na zaključnem krogu. Izmenjali smo si vtise ter hkrati nekaj časa namenili tudi pogovoru o možnostih za pridobitev novih spremljevalk in spremljevalcev. Nato smo se v prijateljskem krogu še malo zavrteli ob zvokih harmonike. Njen meh je vlekel Benjamin!

Na koncu se želimo toplo zahvaliti Škofijski karitas Ljubljana in njenemu predsedniku g. Marku Čižmanu za finančno pomoč, Marjetki, Primožu in Urški za pripravo ter izvedbo tabora, »mami« Mileni za vse okusne obroke iz njenih rok, spremljevalkam in spremljevalcem, ki so nas varno vodili po vseh poteh, in vsem, ki so nas povabili v goste ali prišli med nas, ter vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je bil tabor spet edinstven.

15 LET ŽUPNIJSKE KARITAS ŠMARTNO OB SAVI

Darja Marinko Petje

Župnijska karitas Šmartno ob Savi je bila ustanovljena meseca februarja 2004. Predsednik ŽK je bil tedanjí župnik g. Franci Juvan, za tajnika pa je bil izvoljen pokojni Marjan Klopčič. ŽK šteje danes 11 rednih članov – prostovoljcev. Predsednik je župnik g. Marko Jeromel, tajnica pa je Darja Marinko Petje. Zavetnica Karitas je sveta Elizabeta Ogrska, ki goduje 17. novembra.

Naše poslanstvo je spodbuda k solidarnosti in sočutju za bližnjega v stiski ter spoštovanje človekovega dostojanstva. V luči vere moramo prisluhniti starejšim, bolnim in osamljenim. Najpomembnejša pa je dobrotelost, ki je v zastojnem razdajanju za druge, ko človek nekaj naredi, ne da bi pričakoval plačilo.

Sodelavke ŽK se povezujemo s ŠK Ljubljana, ki prireja izobraževalna predavanja, romanja in svete maše. Prisotne smo tudi na dekanijskih srečanjih. Vsako leto pripravimo poročilo o našem delu in tudi finančno poročilo ter se udeležimo rednega letnega Občnega zbora ŠK Ljubljana.

Fotografija je iz leta 2004.

Pod vodstvom g. Juvana smo navdušili otroke za udeležbo v likovnih in glasbenih delavnicah, ki so imele versko vsebino. Vsako leto izdelujemo velikonočne butarice, pred leti pa smo izdelovale še adventne venčke. Prispevki so namenjeni za ŽK. Nekaj let smo sodelovale pri razdeljevanju paketov evropske hrane za pomoč ljudem v stiski. Ob božičnih praznikih obiščemo in obdarujemo vse starejše in bolne župljane v župniji pa tudi v domovih za starejše občane. Sodelujemo tudi pri pripravah vseh župnijskih praznikov.

Danes, ko praznujemo 15 let našega prostovoljstva, se iskreno zahvaljujemo vsem dobrotnikom, ki s svojim darom in delom pomagata ljudem v stiski in izkazujete ljubezen do bližnjega. Pri našem poslanstvu naj nas še naprej vodi Jezusov zgled: »Jaz pa sem sredi med vami in vam strežem« (prim. Lk 22).

LAŽJE DELO Z LJUDMI V STISKI DOSEŽEŠ LE Z ZAVZETIM DELOM NA SEBI

Alenka Petek

Od 1. do 3. marca 2019 se je 20 prostovoljcev ŽK udeležilo izobraževanja za svetovanje v Portorožu na temo Kdo sem v različnih vlogah.

16

Udeleženci so na začetku predstavili zelo različna pričakovanja glede srečanja. Marsikdo je mislil, da bo z novimi recepti, ki jih bo dobil na srečanju, potem lažje delal z ljudmi v različnih stiskah. Le malokdo pa je pomislil, da to lahko doseže le z zavzetim delom na sebi.

Prvi večer smo pričeli z meditacijo. Naprej smo vzpostavili stik s telesom in se posvetili pravilnemu dihanju. Pri vdihu smo pomislili na kaj lepega, pri izdihu pa na tisto, kar bi radi odstranili. Nato smo se v mislih podali na travnik, kjer smo se sprehajali ter odkrivali okolico. Prišli smo do gozda in pečine na robu gozda. Vhod je bil dovolj velik, da smo se lahko napotili vanjo. Notri je bila velika dvorana, kjer so predvajali filme. V arhivu so imeli ogromno CD-jev. Med pregledovanjem naslovov smo videli naslov *To sem doživel*. Počakali smo, da so nam ta film predvajali. S filmom smo se vrnili v otroštvo, v kraj svoje mladosti. Tam smo se srečali s starši, sorojenci in tistimi, ki so bili z nami v času odraščanja. Odšli smo tudi v hišo svoje-ga odraščanja in se sprehodili po prostorih, v katerih smo živeli in kjer smo doživeli veliko lepega pa tudi marsikaj slabega. Seveda smo vse te spomine potem narisali na list papirja.

Naslednji dan smo po zajtrku pričeli z delom. Začeli smo s plesom ter gibanjem.

Naši možgani so razdeljeni na dve polobli ali hemisferi. Povezuje ju kalozni korpus, ki jima omogoča, da enotno in skladno dojemata svet. Desna polobla obdeluje informacije iz zunanjega sveta v obliki zaznav, misli, čustev in fizioloških odzivov. Za desno poloblo obstaja le sedanjik, in sicer v obliki zbranih vtisov. Vidi širšo sliko, zaznava povezave in se ravna po dejstvu, da vse tvori celoto. Leva polobla informacije obdeluje

popolnoma drugače. Vse zbrane informacije in trenutke razvršča v časovno zaporedje – v preteklost, sedanjost in prihodnost. Ukvarja se predvsem s podrobnostmi. Tam so centri za opisovanje, definiranje, razvrščanje in sporazumevanje. Čeprav leva in desna polovica možganov podatke obdelujeta vsaka na svoj način, pri skoraj vsakem dejanju tesno sodelujeta. Ples premeša ti dve polovici. Zato je pomembno, da se naučimo prepustiti, da ne štejemo in se ne ubadamo s pravilnostjo korakov, in če kaj naredimo narobe, se s tem ne obremenjujemo.

Sledilo je branje iz Svetega pisma o tem, kako je Bog ustvaril Evo za pomoč Adamu. Vzel mu je rebro, ki simbolizira stabilnost, ščit, varnost. S tem, ko mu je vzel rebro, je Adam postal ranljiv, ni bil več tako zaščiten. To simbolizira naše odnose. Hočemo biti popolni, nikogar ne potrebujemo, vse lahko storimo sami. Kar je tako, naš odnos stagnira. Ko začnemo nekoga potrebovati, pa priznamo pomanjkljivosti in zaradi tega smo ranljivi. Bog je Adama, ko mu je vzel rebro, uspaval, ga izklopil iz preračunljivega pragmatizma in mu s tem povedal, da v življenju potrebuje odnos.

Ljudje smo vseskozi v odnosih. Če imamo vsega ravno prav, stagniramo. Če nam nič ne manjka, ne bomo na odnosih nič delali. Ne smemo se bati tega, ko v odnosih ni vse v redu. Takrat na področju odnosov postanemo aktivni, dejavni, saj jih želimo izboljšati. Ranljivost je pot do izboljšanja odnosov.

Nato smo se razdelili v pare. Sledile so vaje zaupanja, ko smo morali partnerja voditi. Držali smo ga za ramo in usmerjali. Nato smo ga vodili za roke. Med vodenjem se nismo pogovarjali. V zadnji vaji pa smo ga usmerjali z besedami. Pri vseh treh vajah je gledal samo ta, ki je vodil, vodeni pa je mižal. Po končani vaji smo si podelili občutke, ki so bili zelo različni. Pri orientaciji delujejo moški in ženski možgani drugače. Moški izvajajo vajo bolj tehnično. Ko je ženska pri usmerjanju slišala besedo stopnica, je mislila, da je višja, moški pa, da je nižja. Če je pri vaji nastopil občutek vrtoglavice, to pomeni, da smo se bolj prepustili, da smo bolj zaupali.

Nato smo se cel popoldan in naslednji dan ukvarjali z interpretacijo narisane-ga. Pri tem nam ni pomagal

samo voditelj, ampak cela skupina. Voditelj je z individualno oblikovanimi vajami in drugimi prijemi omogočal posameznikom, da sami pridejo do spoznanj.

Pri delu na konkretnih primerih nam ni bilo pomembno, zakaj je nekaj tako, kot je, ampak kako je. Zanimal nas je proces, ki se je dogajal v človeku, v odnosu z drugimi ljudmi ali okoljem v danem trenutku. Pomembno je bilo, kako se ta človek s svojo osebnostjo odzival na dogajanje, na stisko. Voditelj je preko dialoga usmerjal udeležencevo pozornost na področja, kjer je prekinjal dialog, ter kontakt s telesom, čustvi ali skupino. Tehnike same so bile prepuščene posameznemu primeru in konkretni situaciji (stol, risanje, izbira sočlana skupine za določeno vlogo ...).

Naše intenzivno delo se je zaključilo v nedeljo s sv. mašo. Svoje tridnevno delo smo položili na oltar in predali Bogu. Skupini smo bili hvaležni za odprtost, iskrenost, za podelitev bolečine in veselja, za zaupanje in povezanost. Izrečene želje, ki so nam bile namenjene, nas bodo krepile in jih bomo vzeli s seboj za spodbudo.

ODVISNOST OD ALKOHOLA IN DRUŽINA

Alenka Petek

V okviru programa »Gradim sebe, krepim skupnost« nam je na občnem zboru predavala dr. Janja Milič, spec. Psihatrije, na temo Odvisnost od alkohola in družina.

Splošno znano je, da je alkohol škodljiv in da povzroči mnogo gorja. V zadnjih letih je bilo narejenih veliko raziskav na ravni nevrobiologije možganov. Odkrili so, da je pri nekaterih večja verjetnost za odvisnost kot pri drugih. Da je to bolezen in ne samo motnja, kot je veljalo pred tem.

Ko je nekdo odvisen od alkohola, ima močno željo po pitju. Toleranca do alkohola se mu spremeni, saj ga mora za isti učinek zaužiti vedno več. Pitje težko nadzira, zaradi njega zanemari druge dejavnosti in vztraja pri pitju kljub škodljivim posledicam.

Naši možgani so nevroplastični. Sposobni so oblikovati nove povezave med možganskimi celicami, če se prilagajamo novim vplivom okolja. Ko se oseba odloči za obdobje prekinitve pitja oz. abstinenco, doživijo možgani pozitivne vplive, ki so spodbudni za spremembo življenjskega sloga z zdravimi aktivnostmi v čustveno spodbudnem okolju.

Družine si ne izberemo sami, rodimo se vanjo. Družina kot sistem različno funkcionira. Družina se mora ves čas prilagajati spremembam, ki se dogajajo njenim članom. Primarna družina nas določa z gensko dedno zasnovo ter z vrednotami usmerja naš osebni razvoj.

Cilji zdravljenja odvisnosti so izboljšanje duševnega, telesnega, socialnega in duhovnega stanja osebe. Odvisnost je bolezen zanikanja ter ena od značilnosti odvisnih družin. Alkohol naredi distanco. Odvisnost je družinska skrivnost. Vsi zanje vedo, pa nihče o tem ne govori. Odvisne družine so tudi bolj izpostavljene nesrečam, poškodbam in boleznim ter dejavnikom tveganja. V teh družinah je mladostnikom alkohol bolj dostopen in pitje bolj tolerirano.

Zdravljenje odvisnosti je težko in naporno. Pomeni odločitev za spremembo. Zdravljenje v glavnem poteka v skupinah. Skupine so sicer umetna tvorba, vendar zrcalo družine. V obdobju zdravljenja je treba sprejeti in nadoknaditi tisto, kar je odvisnost povzročila. Nihče ne živi na izoliranem otoku, vsi smo del medčloveških interakcij. Sistem kot celota ni le vsota posameznikov, ampak tudi odnosov med njimi. Zato je pomembno, da pri zdravljenju sodeluje cela družina.

Odločitev za zdravljenje je odvisna od vsakega posameznika. Ko je nekdo odvisnik, je kot razbita skodelica, ki je videti, kakor da je samo še za v smeti. Vendar te razbite delčke lahko zberemo, jih zložimo skupaj in zlepimo. Zlepljenost spominja na težke dogodke, ki so človeka spremenili. Da bo »skodelica« še lepša, jo zlepimo z zlatim lakom in postavimo na vidno mesto. Ker smo ponosni, da nam je uspelo.

maribor

OBLETNICA BLAGOSLOVITVE DOMA SV. LENARTA

Zlatko Gričnik

Za nami je 11 let sobivanja v domski skupnosti Doma sv. Lenarta. V zahvalo za dolgo prehojeno pot smo se zbrali v četrtek, 28. 2. 2019. Nadškof dr. Kramberger je ob somaševanju pomožnega škofa dr. Smeja, duhovnika g. Časla, domačega župnika in dekana g. Bezgovška ter predsednika Nadškofijske karitas Maribor g. Mačka daroval zahvalno sveto mašo ob 11. obletnici blagoslovitve Doma.

Že enajstič obhajamo in se spominjamo blagoslova z enim samim razlogom: da se dotaknemo, da se sklonimo k svojemu izvoru, da pogledamo k temelju svojega začetka. V ta temelj smo takrat zapisali: »... *lepo in spoštljivo jima je stregel na starost*« (Tob 14,13). Pri našem delu, sobivanju in sodelovanju bi se morali vsak dan sklanjati in poglobljati v svoj temelj, da ne bi nikdar in nikoli pozabili, zakaj smo TUKAJ, zakaj smo SKUPAJ.

Direktor doma je s temi besedami poudaril, kako pomembno je, da pri svojem delu vedno izžarevamo tudi človeško toplino, in tako postajamo ne le »delavci

za druge«, temveč prijatelji, zaupniki, tisti, ki gradijo lepe trenutke. Izpostavil je, da za dosego tega ni treba veliko – potrebne so malenkosti, kot so nasmeh, priazen pogled, prisrčen in iskren pozdrav, prijazna prošnja ali zahvala. Vse to so drobci, ki gradijo veličino dneva in omogočajo, da sleherni dan postaja naš najlepši.

Hvaležni smo vsem, ki so se nam na tem praznovanju pridružili in se skupaj z nami zahvalili za vse izkušnje, preizkušnje in blagoslove, ki smo jih bili deležni v tem času.

Sveto mašo je s petjem obogatil domski pevski zbor, ki ga vodi sodelavec Žan. Po zahvalni maši smo imeli bratski agape v dnevnem centru doma.

IMELI SMO OBISKOVALCE

Albert Fortič, stanovalec

V Domu Danijela Halasa Velika Polana nas tudi sicer obišče kakšna skupina pevcev ali otrok iz bližnjega vrtca. Tokrat je bil mesec marec kar pester.

Tako smo oskrbovanci imeli obisk pustnih šem iz vrtca Velika Polana, malo večjih pustnih šem iz bližnje osnovne šole ter zelo lepe skupine kurentov iz Etnografskega društva Ježevka. Po predstavitvi smo jih pogostili.

Ob podobnih dogodkih oskrbovancem ne sme biti dolgčas. Seveda imamo tudi več tako imenovanih pogovornih skupin in tudi fizio- ter delovnoterapevtskih vaj za razgibavanje.

UTRINKI IZ VDC ČEBELA IN MURENČKI

V VDC Čebela radi praznujejo

Karmen Fridrih

V VDC Čebela želimo, da bi varovanci bili deležni kar največ pozornosti ob raznih praznikih ter vključeni v različne dogodke v lokalni skupnosti.

Tako smo jih ob dnevu žena in dnevu mučenikov peljali na kavico in tortico v bližnjo slaščiarno. Ob toplem sončnem dnevu je bilo zelo prijetno posedeti na terasi lokala. Z nekaterimi smo se odpravili peš, nekatere smo odpeljali. Po dolgem času smo bili ponovno

vsi skupaj zunaj VDC-ja. Ob kavici in torti je pogovor potekal tudi o tem, da bi bilo lepo biti čim večkrat skupaj na takšnih dogodkih.

Tudi pustovali smo. Kot skupinska maska smo se udeležili pustnega rajanja na trgu, kjer smo lahko videli veliko različnih mask in kjer je bilo na enem mestu veliko pozitivne energije in veselja. Pustne maske smo nato odložili, obraze z različnimi razpoloženjskimi stanji pa bomo ohranili skozi vse leto.

V VDC Murenčki se vedno kaj dogaja

Mirjana Cvetič

V VDC Murenčki se vedno veliko dogaja. Nekaj dogajanja nam prinese vsak dan sproti, veliko pa ga sami organiziramo, pripravimo in tudi izpeljemo.

V letošnjem letu smo si zamislili popestriti srečanja s starši in svojci. Zato smo pripravili program rednih mesečnih srečanj, ki smo jih nadgradili in jim dali tematske vsebine. Vsak mesec v letu bo posvečen aktualnemu dogajanju in morebitnim praznikom. Za vsako srečanje si želimo pripraviti program, ki bo vseboval različne aktivnosti.

V mesecu februarju smo srečanje namenili valentinovemu in obarvali naše druženje z ljubeznijo. Pripravili smo recital ljubezenskih pesmi, dodali nežne zvoke melodije in se predali čudovitemu vzdušju. Za starše smo pripravili drobna darila. Pogrinjki, dekoracija miz

in seveda pogostitev je bila v barvah in oblikah srčkov. Ljubezen je v zraku ... in v nas. Neprecenljivo je videti zadovoljstvo v očeh staršev in gostov. Seveda se že pripravljamo in veselimo naslednjega srečanja.

V naši hiši tudi pridno ohranjamo tradicijo. Pri nas na Dravskem polju je zelo pomemben običaj pustovanja. Vsako leto gremo za pusta po vasi in si naredimo »Murenčkovo pustno povorko«: na domu obiščemo našo uporabnico Heleno, gremo do Jagra na kavico, se sprehodimo do vaškega središča. Seveda na tak dan ne sme manjkati obilica dobrih, svežih, sladkih krofov. Pa da ne pozabimo, kostume si sami naredimo!

V VDC Čebela in Murenčki imajo nova kombija

Karmen Fridrih

Petek, 15. 3. 2019, je bil za varovance in zaposlene v VDC Čebela in v VDC Murenčki nekaj posebnega. Polni pričakovanj smo se odpravili v Maribor k slovesni sv. maši ob blagoslovu dveh novih kombijev. Sveto mašo je daroval predsednik Nadškofijske karitas Maribor g. Branko Maček, nato je sledil blagoslov vozil in njihovih uporabnikov ter predstavitev notranjosti vozil. Na Karitas so za vse zbrane pripravili pogostitev, ki se ji seveda nismo mogli upreti.

Kot smo z navdušenjem prišli v Maribor, smo se še bolj navdušeni z novimi kombiji vračali domov. Nismo sicer pričakovali, da se bomo že takoj odpeljali z novim kombijem, vsekakor pa se tega nismo branili. Z navdušenjem in dobrimi željami po veliko varnih kilometrih smo se posedli vanju ter se veselo odpeljali novim dogodivščinam naproti.

BARTIMAJEVA IZBA

Darko Bračun

Predsednik Nadškofijske karitas Maribor g. Branko Maček je v petek, 1. 3. 2019, blagoslovil in predal namenu razširjene, prenovljene in na novo opremljene prostore skladišča programa Donirana hrana, ki smo jih simbolično poimenovali **Bartimajeva izba**.

Bartimaj je bil slepi berač, ki je ob poti v Jeriho vpil po pomoči. Eni so šli mimo, drugi so ga želeli utišati, Jezus pa se je ob njem ustavil, in namesto da bi mu zaprl usta, ga je vprašal: »Kaj lahko storim zate?« Dovolj je le vprašanje, ki izrazi hotenje po vstopu v življenje tega človeka in naloži nase njegovo usodo. S tem mu počasi, počasi povrne dostojanstvo, ki ga je izgubil, in ga vključi nazaj, da lahko vstane, »spregleda« ter gre naprej.

Skladišče programa Donirana hrana tako danes zavzema dva prostora v skupni izmeri 35 m², opremljena z ustreznimi regali, razdelilnimi košarami, hladilnimi in zamrzovalnimi omarami, sortirnimi površinami ter delom z umivalnikom in ostalimi pripomočki za zagotavljanje ustreznega higienskega standarda.

Potrebna gradbena, elektroinštalacijska ter druga obrtniška dela so bila izvedena v vrednosti 8.126,49 EUR. Nakup opreme (hladilne in zamrzovalne omare, regali, košare, sortirne površine ...) je bil izveden v višini 12.515,70 EUR. Sredstva za izvedbo razširitve, prenove in postavitve opreme so bila zagotovljena z letno donacijo Lions klubov Maribor (Lions klub Maribor, Lions klub Maribor – Zarja, Lions klub Maribor – Piramida) v višini 5.000,00 €, lastnimi sredstvi iz naslova donacije dohodnine ter za nakup opreme po razpisu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v znesku 8.000,00 €.

Program Donirana hrana na Nadškofijski karitas Maribor danes presega zgolj transfer materialne pomoči – je kontinuirana socialnovarstvena storitev za tiste družine in posameznike, ki potrebujejo redno spremljano pomoč ob podpori individualnega svetovalnega dela ter spremljanih stikov s strokovnimi delavci, sodelavci in prostovoljci Karitas, da ob tej podpori ne zgolj preživijo iz dneva v dan, temveč lahko vstanejo in zaživijo samostojnejše, polno življenje.

Nadškofijska karitas Maribor se s prevzemom, skladiščenjem in razdeljevanjem donacij hrane srečuje že vse od ustanovitve pred slabimi 30 leti, konkretnije z vsakodnevnimi prevzemi kruha ob vzpostavitvi sistemske pomoči brezdomnim osebam sredi 90. let. Od leta 2010 pa je v sodelovanju s trgovskim centrom E.Leclerc vzpostavila sistem prevzema prehranskih artiklov vsak delovni dan.

Na to osnovo se je Nadškofijska karitas Maribor kot izvajalska organizacija vključila v projekt Donira-

na hrana oktobra 2016 na povabilo Lions kluba Maribor – Zarja, ki je predhodno vzpostavil mrežo 7 različnih trgovin (Spar, Mercator, Tuš), ki poslujejo na področju Mestne občine Maribor. Decembra 2017 smo jim pridružili še štiri trgovine Hofer, aprila 2018 pa še pet trgovin Lidl. Skupaj danes

vsak obratovalni dan naši prostovoljci Karitas prevzemajo hrano v **16 trgovskih centrih v Mariboru** (1 x Mercator, 1 x Spar, 2 x Interspar, 3 x Tuš, 4 x Hofer, 5 x Lidl) ob stalnici prevzema ob delavnikih (E.Leclerc ter pekarna Zenit). V aprilu 2019 se jim bosta pridružili še 2 trgovini – skupaj 20.

Večina prejemnikov je vključenih enkrat tedensko. Količina dnevno prejetih (do 500 kg/dan) živil omogoča, da v donacijo hrane po vnaprejšnjem fiksnem razporedu vsakodnevno vključimo 22–25 družin oz. posameznikov ali 47–68 oseb dnevno. Ocenjujemo, da je vzpostavitev mreže dnevnih prevzemov ter razdeljevanja kruha in pekarskih izdelkov s strani mreže župnijskih Karitas v Mariboru ter drugih socialnih ustanov vključila dodatnih 60–90 oseb (torej skupaj 107–158 oseb dnevno).

V letu 2018 je bilo v program skupno vključenih 181 družin in posameznikov, kar skupaj predstavlja kar **452** oseb, ki so vsaj enkrat tedensko prejele pomoč iz navedenega projekta.

Večinoma gre za prejemnike socialnih transferjev, nizkih pokojnin ali zaposlene z nizkimi dohodki. Med prejemniki so tudi osebe, ki imajo težave v telesnem in duševnem zdravju, invalidi, starejši in mlajše osebe, ki živijo same.

Stroški izvajanja programa v letu 2018 znašajo 41.202,50 € in se nanašajo na stroške dela ter posredne stroške: elektrika, ogrevanje, hlajenje, gorivo ...

Še posebej smo ponosni, da smo uspeli v projekt od oktobra 2016 pritegniti in vključiti mnoge prostovoljce Karitas, ki danemu programu dajejo veliko humanitarno noto in družbeno angažiranost: trenutno se vsak večer prevzem hrane vrši s tremi kombiji Karitas po točno določenem redu v trgovskih centrih. Zgovoren je podatek za leto 2018, ko je v celotnem letu sodelovalo 38 prostovoljcev Karitas ter opravilo 3.353,5 ur prostovoljnega dela in prevozilo 26.065 km. Zbrana hrana v letu 2018: **163 t** (sadje in zelenjava, pekarski izdelki, sendviči, drugi mesni in mlečni izdelki).

Za sofinanciranje programa se zahvaljujemo Mestni občini Maribor, ki s tem omogoča sistemsko pomoč človeku v socialni stiski in na drugi strani odgovoren odnos do hrane, ki bi bila drugače zavržena in bi postala odpadek. Zahvaliti se želimo tudi vsem, ki s svojim darom ali prostovoljnim delom podpirajo in so-

delujejo v projektu ter pomoči Karitas. Zahvala naj bo prošnja za pomoč in podporo še naprej.

Obstoječa vozila so dotrajana, zato je potrebna takojšnja zamenjava z ustrežnejšimi (velikost – volumen, obremenjevanje okolja – izpusti, poraba goriva, stroški vzdrževanja) dostavnimi vozili. Zato se Karitas obrača na mariborska podjetja in ljudi dobre volje s prošnjo, da izvajanje projekta Donirana hrana podprejo z donacijo za nakup novega, ustrežnejšega in primernejšega vozila za prevoz hrane.

Kontakt za podrobnejše informacije in donacijske pogodbe: info@karitasmb.si; 051 370 699 (Darko Bračun, generalni tajnik).

TRR: **SI56 0417 3000 1196 398**, Nadškofijska karitas Maribor, Strossmayerjeva 15, 2000 Maribor, BIC: KBMASI2X, koda namena: **CHAR**, namen: Dostavno vozilo, referenca: SI00 293003.

murska sobota

MLAD POGLED NIKOLI NE UGASNE, ČE GA VODIŠ, JEZUS, TI!

Jasmina Kolbl

V soboto, 26. 1. 2019, se nas je 96 sodelavk in sodelavcev Karitas iz soboške škofije srečalo na duhovni obnovi v Domu Danijela Halasa v Veliki Polani. Duhovno obnovo na temo Mladi v Cerкви na Slovenskem je vodil br. Stane Bešter, voditelj Doma duhovnosti Kančevci.

Po uvodnem pozdravu predsednika Škofijske karitas Murska Sobota, župnika Jožeta Hozjana, nas je pozdravila in nagovorila še vodja Doma ga. Tadeja Pitz Prasl, ki je poleg tega predstavila sodelovanje mladih z Domom in pomen le-tega za njihove oskrbovance.

Preden je br. Stane začel s predavanjem, nam je zaupal, kaj ga je spodbudilo k razmišljanju v pripravi teme letošnje duhovne obnove: to sta pesmi sodobne krščanske glasbe *Glej te očke* in *Samo to* ter knjižica papeža Frančiška *Bog je mlad*. Najprej nam je spregovoril o duhovni mladosti in njenem pomenu za vsakega posameznika, kajti če Jezusa sprejmemo v svoje srce, bomo večno mladi. Nato nam je preko lastnih izkušenj predstavil delo z mladimi. Dotaknil se je tudi sinode o mladih ter nam priporočil, naj imamo mlade predvsem radi, naj jim zaupamo akcijo in naj spodbujamo kulturo srečevanja z njimi. Med pre-

davanjem je za popestritev »zabrenckal« obe zgoraj omenjeni pesmi. S svojim lepim glasom, preprostostjo, navdihom in iskrenostjo nam je ogrel srce. V sklepnem delu predavanja nas je povabil, da smo po skupinah razmišljali, kako doživljamo mladega človeka v družinah in v župniji, kaj vidimo dobrega na mladih in kje vidimo mlade v poslanstvu Cerkve in v Karitas.

Ta osrednji del letošnje duhovne obnove je sklenil predsednik ŠKMS Jože Hozjan z željo, da si vse Župnijske karitas zadamo nalogo vključevati mlade v svoje aktivnosti. Ob tem je še opozoril, da si moramo za vključevanje mladih v Karitas prizadevati vsi, ne samo župnik – vsi smo sodelavci, zato si moramo pomagati.

Sledil je kratek odmor za okrepčitev, nato smo se vsi odpravili v tamkajšnjo župnijsko cerkev Srca Jezusovega, kjer smo zapeli litanije Matere Božje in se na pokopališču poklonili ob grobu Božjega služabnika Danijela Halasa.

Duhovno obnovo smo zaključili s kosilom, ki ga vsako leto skrbno pripravijo kuharji Doma. Preden smo se razšli, nam je generalni tajnik ŠKMS, Jožef Kociper, podal še sprotne delovne navodila in nas povabil, da domov grede obiščemo župnijsko cerkev v Odrancih ter si ogledamo njihove tematske jaslice ob 100-letnici združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom.

celje

SODELAVCI PRI VAŠEM VESELJU

Plenum Škofijske karitas Celje

V petek, 15. 3. 2019, je pri sv. Jožefu nad Celjem potekal plenum Škofijske Karitas Celje. Na srečanju sodelavk in sodelavcev smo skupaj pregledali minulo delo in si zastavili prednostne naloge za letošnje leto. Ob tej priložnosti smo izdali posebno knjižico z naslovom SODELAVCI pri vašem VESELJU, v kateri so zbrana poročila za delo Karitas na območju celjske škofije v letu 2018.

V letu 2018 smo se skupaj s 1.518 sodelavkami in sodelavci v 77 župnijah celjske škofije po svojih najboljših močeh trudili pomagati vsem ubogim med nami. Med najbolj ranljivimi osebami so še vedno starejši z nizkimi pokojninami in posamezniki, večinoma samski moški, mlajši od 65 let, ki zaradi invalidnosti, bolezni ali težav v duševnem zdravju težko dobijo zaposlitev in si težje ustvarijo družino ali trdno partnersko vez. Med starejšimi je tudi veliko osamljenosti.

Žal so se v stiski še vedno znašle tudi družine ali posamezniki, ki sicer imajo redne osebne dohodke, a ti ne zadoščajo za pokritje vseh stroškov. Stiske se posebej poglobijo ob začetku šolskega leta in na vrhuncu kurilne sezone. Pri veliko prosilcih, posebej dolgotrajno brezposelnih, je zaznavna tudi čustvena in duševna napetost, povečuje se število različno bolnih, vse več je blagih ali težjih oblik težav v duševnem zdravju.

Med dejavnostmi v letu 2018 želimo posebej postaviti:

- opravljenih **89.186 ur prostovoljskega dela**
- letovanja socialno šibkih družin, otrok in starejših ter izlet na morje za družine – **več kot 350 oseb**
- akcijo **Otroci nas potrebujejo** in delitev **šolskih potrebščin** – pomagali smo **1.998 otrokom**

- skupaj smo zbrali, kupili ali pridobili in **razdelili 467.804 kg živil**
- programe **socialnega vključevanja – vključenih 248 oseb**, izvedenih **10.875 ur** dela
- brezplačno izposojevalnico **medicinskotehničnih pripomočkov – 229 izposoj**
- donacijo agencije RTA in zavoda Celeia – z **boni v višini 22.200 EUR smo obdarili 762 oseb**
- pomoč pri **plačilu položnic** – pomagali smo **2.203 osebam** in za to namenili **93.141,40 EUR**
- **13.064 obiskov pri 4.389-ih starejših** na domu, v bolnici ali v domu starejših

V gornjih številkah ni zajeto vse. Morali bi jim dodati še podarjen čas ter številne prevožene in prehojene kilometre, ki se nikjer ne zapisujejo in ne obračunavajo, saj so kilometri do ljudi in ure, ki teko za druge.

Največja dodana vrednost Karitas so naši sodelavci, prostovoljci, ki so ljudje za druge. Naša glavna naloga ostaja, da v duhu evangelija gojimo solidarnost in pravičnost. Z vero, prežeto z upanjem in živeto v ljubezni, želimo ljudem okrog sebe prinašati veselje tudi takrat, ko jim življenje razloge zanj poruši.

Iskreno se zahvaljujemo vsem darovalcem za zupanje in vsak dober dar, vsem duhovnikom, pastoralnim delavcem ter sodelavkam in sodelavcem Župnijskih karitas za skupno delo in požrtvovalno služenje ubogim.

Obenem prosimo odpuščanja vse, ki smo jim zaradi svoje človeške omejenosti nehote storili krivico.

Vsem, ki jih pestita stiska in obup, obljubljam spremljanje in podporo tudi naprej.

Ljubljana

SAMO NEKDO, KI LJUBI, JE SPOSOBNEN ODNOSA

Polona Miklič

Občni zbor Škofijske karitas Ljubljana

V soboto, 16. marca, so se prostovoljci Karitas ljubljanske nadškofije zbrali na letnem občnem zboru, ki je potekal pod geslom: **»K tebi povzdigujem svojo dušo, Gospod, moj Bog, olajšaj stiske mojega srca in iz mojih tesnob me iztrgaj!«** (Ps 25,1.17)

Začeli smo s slovesno mašo v ljubljanski stolnici. Ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore je takole nagovoril prostovoljke in prostovoljce Karitas: **»Občni zbor naše Karitas je vsako leto znova priložnost, da se zahvalimo vsem tistim, ki iz tedna v teden darujete svoj čas, svoje znanje, svoje izkušnje in svojo**

dobro voljo. Čeprav sem naštel kar nekaj tega, kar darujete v skrbi za prikrajšane in za pomoči potrebne, temu seznamu manjka nekaj bistvenega. Če hočem biti vsaj blizu resnici, potem moram nujno dodati, da ljudem vsak teden darujete delček samega sebe. ... Kdo neki bi to delal za denar? Za takšno delo je potrebna nekaj več, nekaj bistveno večjega, kot je denar; potrebna je ljubezen – ljubezen do Boga in do človeka. Samo nekdo, ki ljubi, je sposoben odnosa, v katerem ni menjalne naravnosti, ampak ga zaznamuje darovanjska, morda bi lahko celo rekel žrtvovanjska razsežnost odnosa. Ko nam je namreč Jezus postavil merilo naše medsebojne ljubezni, je rekel: "Ljubite se med seboj, kakor sem vas jaz ljubil!" In on nas je ljubil do konca, do žrtvovanja samega sebe.

Drage sodelavke in sodelavci Karitas, hvala vam, ker nas z zgledom svojega žrtvovanja za ljudi v potrebi vabite k posnemanju Jezusa Kristusa in njegove ljubezni do nas.«

Po pogostitvi in druženju na dvorišču Teološke fakultete smo z dogajanjem nadaljevali v dvorani. Po uvodnih pozdravih je sledil kulturni nastop Ženskega pevskega zbora Perunike z Iga, katerega članica je tudi naša sodelavka Marinka. Osrednji del občnega zbora smo namenili predavanju Janje Milič, dr. med., spec. Psihatrije, z Oddelka za zdravljenje odvisnosti od alkohola iz Psihiatrične bolnišnice Idrija. Predavala je na temo Odvisnost od alkohola in družina. Sledila so poročila o delu župnijskih in ŠK v preteklem letu. Letošnji občni zbor je bil za nas, sodelavce ŠK Ljubljana, še posebej slovesen, saj je g. nadškof podelil zahvalo za dolgoletno delo naši računovodkinji Marinki Platnar.

Delo v preteklem letu

Na ŠKL velik poudarek namenjamo izobraževanju in ozaveščanju prostovoljcev, organiziramo četrtkove izobraževalne večere z uglednimi predavatelji in aktualnimi temami, tradicionalno januarsko izobraževalno srečanje na Viču za prostovoljce vseh ŽK, tečaja Prvi socialni pogovor in Supervizija, tečaj Domače nege, vikend seminarje na temo Svetovalna pomoč, ki jih vodi dr. Stanko Gerjolj.

Najpomembnejši vidik našega dela je vsekakor konkretna pomoč in stik z ljudmi v stiski. Psihosocialna pomoč v obliki pogovorov, usmerjanja in svetovanja ter materialna pomoč vključujeta vse družbene skupine, družine, posameznike, otroke, starejše, bolne in invalide, begunce, tujce in azilante. Na ŠK Ljubljana tistim, ki nimajo možnosti, da bi si sami zagotovili dostojno preživetje, pomagamo z rednimi prehrabnimi paketi ter s plačilom položnic za redne življenjske stroške in dodatno zdravstveno zavarovanje.

V letu 2018 smo za nakup hrane namenili 194.127,85 € sredstev, razdelili za 173.384,75 € po-

darjene hrane ter za 508.035,81 € evropske hrane. Skupno je to pomoč prejelo 26.394 prejemnikov. Pomoči pri plačilu položnic je bilo deležnih 494 družin s 1.276-imi družinskimi člani, skupna vrednost pomoči je znašala 97.198,45 €, iz sredstev, zbranih po namenu za točno določene stiske in družine, smo še dodatno pomagali v višini 5.965,55 €. V jesenskem času je pomoč pri nakupu kurjave prejelo 248 družin in posameznikov. Dodatne materialne pomoči ob naravnih nesrečah v skupni višini 21.000,00 € pa je bilo deležno 11 družin iz Tržiča, Kisovca in Srednje vasi v Bohinju.

Z boni za nakup šolskih potrebščin in delovnih zvezkov smo vstop v novo šolsko leto olajšali 1.845-im šolarjem, vrednost realizirane pomoči je bila 77.434,35 €, dodatno pomoč v skupni višini 4.201,50 € pa so otroci prejeli tudi preko programa Botrstvo. Izvajamo program počitnic družin in letovanja otrok na morju. Počitnice smo omogočili 15-im družinam ter 66-im otrokom in mladostnikom.

Že več kot 25 let pod okriljem ŠK Ljubljana potekajo tabori slepih. Vsako leto v različnih krajih Slovenije potekata zimski in poletni tabor.

Pomagamo tudi v BiH, in sicer podpiramo sarajevsko ljudsko kuhinjo Jelo na kotačima in delovno-prijateljski tabor dijakov Škofijske klasične gimnazije.

Delo župnijskih Karitas v številkah za leto 2018

Tudi na ŽK opažamo porast svetovalne dejavnosti. Bolj poglobljeno svetovanje je v letu 2018 potrebovalo 7.237 družinskih članov s 24.445-imi obravnavami. Individualnega svetovanja pa se je udeležilo 2.155 prosilcev.

V preteklem letu so ŽK za pomoč pri plačilu osnovnih položnic in kurjave porabile 106.361,44 €, te pomoči je bilo deležnih 3.783 družinskih članov. Iz lastnih sredstev so družinam pomagali tudi ob izrednih razmerah in večjih nesrečah, in sicer v višini 45.091,58 €. 61 ŽK pa je za nakup hrane še dodatno namenilo 71.494,92 €. Skupna vrednost pomoči, ki so je bile v okviru ŽK deležne družine, znaša 213.930,02 €.

V letu 2018 so ŽK namenile še 50.078,69 € pomoči posameznikom, 134.962,07 € pomoči otro-

kom, 27.870,00 € pomoči brezdomcem in 95.558,28 € pomoči starejšim. ŽK so nudile različne oblike pomoči skupno 17.383-im otrokom in 17.914-im starejšim osebam.

V letu 2018 je v ljubljanski nadškofiji 4.184 prostovoljcev opravilo 214.901 uro prostovoljnega dela. Poleg dela s prejemniki pomoči prostovoljci ŽK organizirajo tudi izobraževanja na ravni župnij in dekanij, srečanja in romanja za prostovoljce ter koncerte in akcije za zbiranje pomoči.

Ob tej priliki se na ŠK Ljubljana zahvaljujemo prostovoljcem tudi za vse obsežno administrativno delo, ki ga opravijo in je za naše delovanje in za zagotavljanje financiranja nujno potrebno. Posredno prav to delo omogoča tako zajeten obseg finančne, materialne in svetovalne pomoči, ki nas, zajeta v skupna poročila, navdaja s hvaležnostjo in zadovoljstvom.

maribor

»STISKE MOJEGA SRCA OLAJŠAJ« (PRIM. PS 25,17)

Branko Maček

Plenum Nadškofijske karitas Maribor 2019

Sodelavci Karitas pri svojem prostovoljnem delu vedno znova zaznavamo in občutimo, da je materialna stiska, v kateri se je znašla družina ali posameznik, del njihove oziroma njegove stiske, trpljenja, boja, izključenosti in zapostavljenosti. V zaupnem pogovoru mnogi odprejo prenekatero notranjo rano, odkrijejo težo osamljenosti in žalosti, iz katere največkrat ne vidijo izhoda. Takrat njihove oči spregovorijo: **»Stiske mojega srca olajšaj.«**

Z navedenimi psalmistovimi besedami smo se sodelavci in prostovoljci Karitas mariborske nadškofije v soboto, 9. 3. 2019, najprej zbrali pri oltarju v mariborski stolnici in se zahvalili za dar služenja ter prosili

za blagoslov karitativnega dela v naši nadškofiji. Sv. mašo je ob 9.30 ob so-maševanju duhovnikov daroval mariborski nadškof metropolit msgr. Alojzij Cvikel.

Plenumsko srečanje smo nato nadaljevali v Slomškovi dvorani. Uvodoma smo prisluhnili razmišljanju prof. dr. Maksimilijana Matjaža o neločljivi povezanosti poslanstva Karitas in evharistije, ki mora postajati alternativni model delovanja sodelavcev Karitas.

Sledil je pregled poročil in dela župnijskih Karitas, Nadškofijske karitas Maribor, Zavoda Karion in Doma sv. Lenarta. V mreži mariborske Karitas je tako v letu 2018 sodelovalo več kot 1.200 sodelavcev in prostovoljcev Karitas, ki so opravili preko 89.000 ur prostovoljnega dela ter pomagali preko 20.000 ljudem v stiski.

Ob bogatem kulturnem programu, ki so ga pripravili mladi glasbeniki, ter voščilu vsem materam in ženam se je plenumsko srečanje zaključilo ob srečanju pri bratski mizi in medsebojni izmenjavi dela, načrtov in podpore.

NADŠKOFIJSKA KARITAS MARIBOR V LETU 2018

Darko Bračun

NŠKM ima dve področji, na katerih aktivno deluje, in sicer področje humanitarne dejavnosti in področje socialnovarstvene dejavnosti. Prvenstvena naloga NŠKM je, da krepí humanitarno s dejavnost na vseh področjih delovanja, predvsem na ravni mreže župnijskih Karitas (v nadaljevanju ŽK). Na posameznika gledamo celostno, brez zadržkov, predvsem pa z veliko mero spoštovanja.

Humanitarna dejavnost NŠKM

Informacijska pisarna – materialna pomoč socialno ogroženim: 9.467 obravnav – podane prošnje, sprejeti telefonski klici, posredovanje informacij, rešili smo 502 prošenj za pomoč pri plačilu položnic, razdelili 3.420 prehranskih paketov med 4.124 ljudi v stiski.

Humanitarno skladišče: 82.409 kg sprejetih oblačil, pripravili smo 1.101 paketov, sprejeli 11 t različnih donacij prehranskih artiklov in higienskih potrebščin, 6 t ozimnice in 20 t dnevnih donacij (pekarne, trgovine, gostišča).

Ljudska kuhinja Betlehem: 115 unikatnih uporabnikov, 15.833 obrokov, povprečje 45–55 oseb na dan.

Donirana hrana: 181 unikatnih uporabnikov – 452 oseb, 62 % družin, 38 % posameznikov, informativ-

ni pogovor, spremljanje trikrat letno, do 25 prejemnikov dnevno, razdeljenih 163 t v ocenjeni vrednosti 623.730,71 €.

Letovanja: 21 otrok in mladostnikov, 18 starostnikov, 16 družin (59 članov).

Šolske potrebščine: 377 otrokom smo pomagali pri nakupu delovnih zvezkov oziroma pri plačilu učbenikov in 1.718 otrokom z zvezki oz. ostalimi šolskimi potrebščinami.

Dejavnost razdeljevanja hrane iz sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD): 15.821 osebam v celotni mreži NŠKM, vključujoč ŽK, smo razdelili 407 t prehranskih artiklov (moke, testenine, riža, fižola, pelatov, mleka, olja).

Socialnovarstveni programi, ki jih izvaja NŠKM

Svetovalnica: 1.230 uporabnikov je zaprosilo za pogovor – informativni pogovor, spremljanje, svetovanje, usmeritev/napotitev, realiziranih je bilo 1.540 pogovorov.

Terapevtsko pripravljalni center Maribor,

Zavetišče za brezdomne – sv. Martin: 84 unikatnih uporabnikov, realiziranih 7.440 nočitev in 3.886 drugih storitev oz. pomoči.

Ambulanta za osebe brez obveznega zdravstvenega zavarovanja s posvetovalnico – Maribor: 336 obravnav, tudi zobozdravstvene storitve, laboratorijske preiskave, snemanja EKG, možnost tuširanja pred obiskom zdravnika, 63 unikatnih uporabnikov, informacije in svetovalni kontakti preko e-pošte (585) in telefona (1.065).

Materinski dom Mozirje-Žalec: v letu 2018 je v obeh enotah materinskega doma bivalo 15 žensk in 11 otrok, zabeleženih je bilo 5.989 nočitev.

Delo ustanov NŠKM

Pod okriljem Nadškofijske karitas Maribor delujeta Zavod Karitas za oskrbo, nego in socialo (Zavod Karion) in Dom Lenart, d. o. o., ki na podlagi podeljene koncesije vršita storitev institucionalnega varstva.

Zavod Karion od leta 1996 v Slovenskih Konjicah opravlja storitve vodenja in varstva za 8 odraslih oseb

z motnjo v duševnem in telesnem razvoju. Z letom 2004 je začel storitev institucionalnega varstva starejših opravljati tudi v Domu sv. Eme v Šentjanžu pri Dravogradu. Kapaciteta doma je 21 stanovalcev. V začetku leta 2008 je zavod pridobil dodatni koncesiji, in sicer za delovno varstvo 8 oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju v Staršah in za celodnevno varstvo za 9 oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju v Slovenskih Konjicah – bivalna skupnost. Oktobra 2008 je zavod pridobil koncesijsko pogodbo za izvajanje institucionalnega varstva starejših – Dom Velika Polana za 66 stanovalcev.

Ponudba Doma sv. Lenarta obsega: institucionalno varstvo starejših (150 koncesijskih mest) ter oskrbovana stanovanja (40 enot različnih velikosti). V letu 2018 smo podpisali pogodbo za izvajanje institucionalnega varstva starejših v Domu sv. Agate.

Delo župnijskih Karitas v letu 2018

1.221 prostovoljcev; 63,1 % prostovoljcev starejših od 60 let, aktivna udeležba prostovoljcev na izobraževanjih in srečanjih z duhovno vsebino, aktivno sodelovanje ŽK v lokalnih okoljih z organi lokalne oblasti, župnijami, sorodnimi organizacijami in drugimi skupinami/društvi, organizacija lastnih dobrodelnih prireditev (41) in pridobivanje sredstev za izvajanje pomoči tudi od lokalnih skupnosti, kar kaže na to, da ŽK v svojem lokalnem okolju aktivno nastopajo in so prepoznavne kot enakovreden in spoštovan partner oziroma sogovornik pri reševanju stisk, ki se porajajo v lokalnem okolju; realizirana pomoč 20.241 osebam v materialni pomoči, narašča delež pomoči v obliki laičnih svetovanj, obiskov starejših v domačem okolju.

Pomoč tujini

NŠKM želi v okviru akcije Ne pozabimo vzpostaviti sistemsko delo na področju jugovzhodne Evrope. Tako ciljno in sistematično pripravlja korake in vzdržuje pristne odnose s sodelavci Caritas na tem področju. Zelo pomembna je pomoč NŠKM Caritas Beograd in Aleksinac, saj zaradi majhnosti in šibke lokalne ekonomije ne zmorejo vzpostaviti stabilnega vira delovanja, zato je sistematična in kontinuirana pomoč v materialu ter higienskih pripomočkih zelo pomembna za delovanje Caritas kot organizacije na eni strani in neposredno pomoč človeku v stiski na drugi strani.

Za NŠKM je pomembno tudi vzpostavljanje novih poti s konkretno pomočjo in možnostmi medsebojne izmenjave izkušenj in dela Caritas. Tako je sodelovanje s Caritas Mostar, Mala Skola – Vareš in društvi Slovencev nepogrešljiv korak v kontekstu informiranosti in razvoja.

Rekapitulacija pomoči 2018: trikrat kontingent pomoči, 1.155 paketov pomoči v obliki oblačil in obutve ter paketov s higienskimi potrebščinami, 180 prehranskih paketov pomoči. Skupaj 49.371 kom. ali 12,5 t

humanitarne pomoči. Finančno podprti programi pomoči Caritas Beograd, Caritas Aleksinac, društvo Slovencev Planika – Zrenjanin, Caritas Mostar – delovni tabor in pomoč ljudem v stiski.

Po razgovorih ocenjujemo, da je navedena pomoč ciljno dosegla kar 740 družin iz navedenega področja ali približno 2600 oseb, ki so pomoč prejele enkrat oz. večkrat.

Dobrodelne akcije

Akcije zbiranja sredstev za različne programe pomoči in projekte na Nadškofijski karitas Maribor potekajo skozi vse leto. NŠKM izvaja redne in izredne dobrodelne akcije ter posebne akcije zbiranja sredstev.

Celotno vsebinsko in finančno poročilo NŠKM je predstavljeno v Plenumski knjigi 2019.

ново mesto

UBOGE IMATE NAMREČ VEDNO MED SEBOJ

Gregor Vidic

V prostorih Zavoda Friderik Irenej Baraga se je v soboto pred drugo postno nedeljo odvijal letošnji občni zbor Škofijske karitas Novo mesto.

Pri sveti maši, ki jo je v župnijski cerkvi sv. Mihaela ob somaševanju duhovnikov daroval novomeški škof msgr. Andrej Glavan, so se sodelavci Karitas Bogu zahvalili za vse sadove preteklega leta delovanja župnijskih in škofijske Karitas. Po maši je sledila krajša pogostitev in prijateljski klepet. Vse navzoče je nato v veliki dvorani Zavoda pozdravil g. Ciril Murn, predsednik Škofijske karitas Novo mesto, in med drugim opozoril na težo ne le materialnih, temveč tudi duhovnih oblik revščine.

Osrednje predavanje letošnjega občnega zbora je bilo izpod duhovnega peresa g. Jožeta Pavlakoviča, ki poleg službe župnika v župniji Stari trg ob Kolpi vodi tudi komuno za zdravljenje odvisnosti Tav pri Sveti družini. V predavanju z naslovom »Uboge imate namreč vedno med seboj« (Jn 12,8a) je slikovito opisal svojo poklicno pot, najprej

kot mizar, nato kot duhovnik ter duhovni oče komune, ki jo z veliko skrbnostjo vodi in ohranja s pomočjo številnih talentov. To, da takšna skupnost v okolju, kjer deluje, uživa tolikšno podporo, je danes prej izjema kot pravilo. Gospod Jože s pomočjo sodelavcev in podpornikov omogoča, da se številni fantje odločijo za pot iz okovov zla, v katere jih je vklenila odvisnost. Udeležence občnega zbora je navdušil z osebnim pričevanjem, prežetim z duhovnostjo in pristnostjo. Tudi fantje, ki so od ustanovitve leta 1996 uspešno opravili večletno zdravljenje v skupnosti Tav, opisujejo ta čas kot čas preobrata, ko so imeli okrog sebe ljudi, ki so jim iskreno pomagali in jih pripeljali do spoznanja, kaj pomeni biti dober človek.

Po predavanju pa je sledila še predstavitev delovanja Karitas na ozemlju Škofije Novo mesto. Med vsemi statističnimi podatki najbolj izstopa pomoč po neurju s točo, ki je 8. junija pustošila po Beli krajini. Slednja je kljub stiski, ki je nastala ob tej naravni nesreči, sprožila val solidarnosti ne le znotraj meja Škofije Novo mesto, temveč po celi Sloveniji in celo iz tujine. Zbralo se je več kot 230.000 EUR za pomoč družinam; pomoči Karitas je bilo tako deležnih preko 250 gospodinjstev, ki so utrpela škodo. Velika zahvala gre sodelavcem Župnijske karitas ter Župnije Črnomelj in njenemu župniku, ki so neutrudno delali, zbirali vloge in izjemno požrtvovalno in nesebično namenili na stotine ur svojega časa za pomoč ljudem – bodisi pri svetovanju, neposredni pomoči ali delu v okviru komisije in koordinacijskih skupin. Vse to pa ne bi bilo mogoče brez tako številnega odziva donatorjev, posameznikov in še zlasti škofij ter župnij. Znova se je izkazalo, da karitativna dejavnost vrača in poživlja upanje, ki ga izgubljajo družine in posamezniki v stiski. Temelj upanja pa je med drugim tudi zaupanje, ki ga družno gradijo vsi sodelavci Karitas. V luči tega se za preroške vedno znova izkažejo besede matere Terezije: »Če zares želite biti Božja ljubezen v današnjem svetu, bodite najprej Božja ljubezen v svojem lastnem domu. In postali boste sončni žarek Božje ljubezni vsakomur, ki ga boste srečali.«

ZMANJŠEVANJE MIGRACIJ MOŽNO LE S SODELOVANJEM NA GLOBALNI RAVNI

Saša Eržen

V Ljubljani so se srečali predstavniki 12 evropskih Karitas ter predstavnika Karitas Afrike in Libanona

Med 19. in 21. februarjem 2019 smo v Ljubljani gostili naše partnerje pri projektu MIND, 12 organizacij Karitas iz 11 evropskih držav (iz Avstrije, Nemčije, Bolgarije, Češke, Nizozemske, Belgije, Italije, Portugalske, Slovaške, Švedske, Slovenije) ter Caritas Europa. Pregledali smo, kako uspešni smo bili v prvem letu, načrtovali nove aktivnosti ter osvojili nova znanja, ki jih potrebujemo za uspešno nadaljevanje projekta ozaveščanja.

Zadnji dan srečanja smo pripravili tudi novinarsko konferenco, na kateri smo poudarili, da je za razumevanje migracij treba poznati vzroke za migracije, ki so konflikti, podnebne spremembe in skrajna revščina, ter da lahko vključevanje migrantov v družbo pozitivno vpliva k njenemu razvoju in tudi k razvoju držav, iz katerih migranti prihajajo.

»V Evropi je vse manj razumevanja za migrante, k čemur veliko prispevajo tudi napačne predstave o migracijah in razvoju,« je na konferenci opozorila Shannon Pfohman, vodja oblikovanja politik in zagovorništva pri projektu MIND in pri Caritas Europa. Vse to po njenih besedah povzroča negativna sporočila in lažne novice o migracijah, ki jih še spodbujajo populistični politiki in mediji. Za zmanjšanje migracij je predvsem treba vzpostaviti mir, ustaviti trgovino z orožjem, korupcijo in onemogočiti kriminalne združbe tihotapcev z ljudmi, je povedala vodja mednarodnega razvojnega sodelovanja pri Slovenski karitas Jana Lampe. Prav tako je treba preprečiti izkoriščanje ljudi in ublažiti podnebne spremembe. Z razvojnimi projekti v deželah v razvoju lahko pomagamo ljudem, da se bodo lahko razvijali doma in jim ne bo treba bežati.

Tudi v Avstriji se je podobno kot v Sloveniji del javnosti obrnil proti migrantom in vse več je sovražnega govora, je povedala Karin Abram iz Caritas Austria. Po njenih besedah je za uspeh pri delu s prišleki ključen osebni stik. Pri Caritas Austria teče okoli 165 projektov, v katerih se ukvarjajo s tujci, od vključevanja v novo okolje in učenja nemškega jezika naprej. Kot dober primer je predstavila socialno podjetje, kjer je v hotelu Magdas na Dunaju zaposlenih približno 20 migrantov.

Na srečanju in novinarski konferenci sta sodelovala tudi predsednik Caritas Libanona Paul Karam, ki je povedal: »Libanon je od začetka sirske vojne pred 8

leti sprejel skoraj 1,5 milijona migrantov, kar je za to državo, ki ima le nekaj več kot 4 mio prebivalcev, veliko breme.« Po njegovih besedah si zdaj prizadevajo, da bi sirske begunce opolnomočili, da bi se lahko vrnili v domovino, številna območja v Siriji so namreč že varna.

»Za Afriko kot celino so migracije ena glavnih značilnosti,« je spomnil generalni tajnik Caritas Africa Albert Mashika, čigar korenine so v DR Kongo. Po podatkih za leto 2017 je dobra polovica migrantov po njegovih besedah ostala v Afriki. Četrtnina jih je odšla v Evropo, dobrih deset odstotkov pa v Azijo. Najpomembnejši vzrok za migracije na afriškem kontinentu je revščina, ki je posledica suše, korupcije in slabega upravljanja v državah. Do migracij prihaja tudi zato, ker evropske in azijske družbe v afriških državah izčrpavajo naravne vire. Izrabijo jih do te mere, da jih lokalni prebivalci ne morejo izkoriščati. Albert je še povedal, da lahko pomagamo afriškim deželam rešiti veliko težav, če podpiramo in spodbujamo voditelje, ki se odzivajo na pravice in potrebe ljudi, ki na transparenten način upravljajo z viri, ki jih afriške dežele imajo, da bodo lahko ustvarili dostojna delovna mesta ter dostop do socialnih storitev, kot sta šolstvo in zdravstvo.

Udeleženci srečanja so še opozorili, da je zmanjševanje števila migracij možno le s sodelovanjem na globalni ravni, med drugim je na kriznih žariščih treba vzpostaviti mir in odločno stopiti v boj proti podnebnim spremembam.

Srečanje predstavnikov 12 Karitas v Ljubljani, novinarska konferenca in okrogla miza v Murski Soboti so potekali v sklopu projekta MIND – Migracije. Povezanost. Razvoj., sofinanciranega s strani Evropske unije in Ministrstva za zunanje zadeve RS. Vsebinsko prispevek izražajo mnenja avtorjev in ne predstavljajo uradnega stališča EU in Vlade RS.

Projekt je sofinanciran s strani Evropske unije in Ministrstva za zunanje zadeve RS. Mnenja, izražena v članku, predstavljajo mnenja Slovenske karitas in ne predstavljajo uradnega stališča EU in Vlade Republike Slovenije.

KAJ JE DOM V MURSKI SOBOTI?

Jožef Kociper

V ponedeljek, 18. marca 2019, je bila v Murski Soboti okrogla miza z naslovom: Kaj je DOM?

Sestra Slavka Cekuta, ki je bila na misijonih v Albaniji, nam je predstavila poseben dom, namenjen dekletom, ki jih je družba izkoristila in zavrgla. Sestra Felicitas Nwabueze, po rodu iz Nigerije, ki že 15 let deluje v Sloveniji, trenutno v župniji Petrovče, nam je zelo slikovito ponazorila, da je dom v našem srcu takrat, ko smo ga sposobni odpreti za bližnjega, tudi za neznanca, s prijaznim nasmehom. Vael Hanuna, slovensko-palestinskih korenin, rojen v Siriji, 30 let živi v Sloveniji, in Mirko Gajšek, prostovoljec Škofijske karitas Murska Sobota, pa sta nam naslikala jesen leta 2015, ko je v prehodu preko Slovenije iskalo odgovore več sto tisoč ljudi z Bližnjega vzhoda. Okroglo mizo je vodil izkušeni voditelj Radia Ognjišče Alen Salihović z znatno podporo močne ekipe Slovenske karitas, s sodelavko na Ministrstvu za zunanje zadeve ter z generalnim tajnikom na čelu.

In kaj je dom v Murski Soboti?

Ga. Marija vsakodnevno išče odgovor, kaj je zanjo dom. Upamo, da ga vsaj del najde tudi v našem Lazarjevem domu v Murski Soboti, ko se z njo in z njeno hčerko srednjih let vsak dan srečamo na toplem obroku. Ga. Marija in njena hčerka po skromnem kosilu zelo radi posedita za skupno mizo z nekaterimi drugimi obiskovalci Lazarjevega doma. Ni ga lepšega kot vsaj malo pokramljati s člani velike Lazarjeve družine. Ga. Marija nam je ob letošnjem dnevu žena in materinskem dnevu spesnila zelo osebno in prisrčno zahvalo ter hkrati tudi spodbudo, da je lepo, ko gojimo v svojem srcu lep in spoštljiv odnos do svoje matere in očeta. Ob tej njeni izpovedi sem začutil, da nas je dobri Bog obdaroval z različnimi talenti. Ko pa z zavestjo odpremo svoje srce in mu želimo prisluhniti, lahko v njej vidimo toplo mater, ki se vsakodnevno trudi biti mati v svojih skromnih mejah, seveda po naših malih človeških merilih. Gospa Marija, hvala vam za vašo dobrosrčnost, ko ste pripravljeni z nami deliti svoje izkušnje in pričakovanja z veliko materjo Marijo, ki je vaša zavetnica v življenju. Naj vas ona še naprej varuje in krepi, po naših človeških merilih v skromnih mejah, a v Božjih v neskončnih.

Hvala Slovenski karitas in celotnemu omizju, da so nam predstavili, kaj vse je dom **širo** celotnega sveta.

»Vaja... Gori! Hitro iz postelje. Poskrbite tudi za otroke! Otroci za katere skrbite so danes vaše blazine....« so se glasili klici v soboto, 23. marca zjutraj v Vrbju na pripravah mladih prostovoljcev za Počitnice Biserov.

»Tale želva pa je prav velika!«
Udeleženci 23. zimskega tabora slepih in slabovidnih v Piranu spoznavajo prebivalce morja.

Pomlad je tu in čas za sprehod, kavico in tortico. Uporabniki VDC Čebela praznujejo na skupnih druženjih.

**GORE
VABIJO**

Prisrčno vabljeni na deveti pohod v Dolino Triglavskih jezer od 13. do 14. julija 2019.
Prijave sprejema Ludvik Stopar,
041 397 950, po 20. uri zvečer.

QR koda za dostop do
Žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.

